БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 233 (4692).

25 НОЯБРЬ
ШАНБА
1972 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАКОРЛАРНИНГ МЕҲНАТИ МУКОфОТ БИЛАН ТАҚДИРЛАНДИ

ФАРҒОНА, 24 ноябрь. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда Фарғона область партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлди. Давлатга пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги ва янги қишлоқ хўжалик йилига тайёргарлик тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ф. Ш. Шамсуддинов бу масала юзасидан ахборот берди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Ўртоқ Рашидов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Қизил байроғини доимий сақлаш учун Фарғона областига топширди. Область меҳнаткашлари СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган социалистик мусобақада катта муваффақиятларга эришганликлари ва юбилей йилида давлатга 550 минг тонна пахта сотиш юзасидан олинган мажбуриятларни муддатидан илгари бажарганликлари учун ана шу юксак мукофотга сазовор бўлдилар.

Йиғилиш қатнашчилари қабул қилинган резолюцияда етиштирилган бутун пахтани тез йиғиштириб олиш ва давлатга 570 минг тонна пахта сотиш—кузги-қишки дала ишларининг ҳаммасини юқори сифатли қилиб ўтказиш, беш йиллик учинчи йили ҳосилини етиштириш учун мустаҳкам замин тайёрлаш юзасидан конкрет тадбирларни белгиладилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари С. Е. Белоножко ва А. Д. Бесчастнов қатнашди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

УСТЬ-КАМЕНОГОРСК ҚЎРҒОШИН-РУХ КОМБИНАТИ ВА БАЛХАШ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ КОЛЛЕКТИВЛАРНИ РУДА ХОМ АШЁСИДАН КОМПЛЕКС ФОЙДАЛАНИШДА ЮКСАК КЎРСАТКИЧЛАРГА ЭРИШИШГА САФАРБАР ҚИЛИШ СОҲАСИДАГИ ИШИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети Усть-Каменогорск қўрғошин-руҳ комбинати ва Балхаш кон-металлургия комбинати партия ташкилотларининг коллективларни руда хом ашёсидан комплекс фойдаланишда юксак кўрсаткичларга эришишга сафарбар қилиш соҳасида бажараётган иши тўғрисидаги масалани қараб чиқди. Қабул қилинган қарорда қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: Бу корхоналарнинг партия ташкилотлари КПСС XXIV съездининг қарорларига амал қилиб, рангли металлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва тайёрланаётган маҳсулот бирлигига сарфларни камайтириш учун ресурсларни кенгайтиришнинг энг муҳим омили бўлган руда хом ашёсидан тўла ва комплекс фойдаланишга коллективларни сафарбар қилиш соҳасида анча иш қилмоқдалар, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларнинг ижодий ташаббусини кучайтириш юзасидан амалий тадбирларни кунт билан амалга оширмоқдалар, ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг техника ўқуви ҳамда иқтисодий таълими масалаларига доим эътибор бермоқдалар. Улар касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан биргаликда коллективларда хом ашё ва материаллардан рационал фойдаланиш, маҳсулотнинг сифатини яхшилаш ва таннархини камайтириш, ССР Иттифоқи ташкил топган куннинг 50 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларни бажариш, тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини ошириб бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирмоқдалар.

Комбинатларда илмий тадқиқот ва лойиҳалаш институтларининг ходимлари билан мустаҳкам ҳамкорликда руда хом ашёсини қазиб чиқариш ва қайта ишлаш техникаси ҳамда технологиясини такомиллаштириш перспектив планлари ишлаб чиқилди. Партия ташкилотлари хўжалик фаолиятини контроль қилиш ҳуқуқидан фойдаланиб, корхоналарнинг ишлаб чиқариш фаолиятига собит қадамлик билан зўр эътибор бермоқдалар. Топширилган иш учун кадрларнинг жавобгарлигини оширмоқдалар. Коллективлар олдида турган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун курашмоқдалар.

Бунинг натижасида Усть-Каменогорск ва Балхаш комбинатларида рудадан металл ҳамда бошқа компонентлар ва концентратларни ажратиб олиш анча юксак даражага кўтарилди. Улар ҳозирги вақтда ана шу кўрсаткичлар бўйича саноатнинг шу соҳасида етакчи ўринни эгаллаб турибдилар. Хом ашёдан мис, рух ва қўрғошин билан бир қаторда бошқа фойдали қазилмалар ҳам олинмоқда. Уларни реализация қилиш товар маҳсулоти умумий ҳажмининг қарийб тўртдан бир қисмини ташкил этади ва Балхаш комбинати бутун фойданинг қарийб учдан бир қисмини, Усть-Каменогорск комбинати эса ярмидан кўпроғини олишни таъминлайди. Усть-Каменогорск ва Балхаш металлурглари руда хом ашёсидан тўлароқ фойдаланиш тадбирларини амалга ошириш йўли билангина шу беш йилликнинг бир ярим йили мобайнида 100 миллион сўмликдан ортиқ қўшимча маҳсулот ишлаб чиқардилар. Хом ашёни комплекс қайта ишлаш ва ишлаб чиқариш чиқиндиларини утиллаштириш муҳитнинг саноат чиқиндилари билан ифлосланишига йўл қўймасликка ҳам ёрдам беради. Бу эса социал жиҳатдан катта аҳамиятга эгадир.

Комбинатларнинг коллективлари хом ашёдан рационал фойдаланиш, ишлаб чиқариш техникаси ва технологиясини такомиллаштириш учун курашни авж олдириб, беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажармоқдалар ва юксак иқтисодий кўрсаткичларга эришмоқдалар. Усть-Каменогорск комбинатида меҳнат унумдорлиги металлургия заводлари бўйича ўрта даражадан 1,5 баравар, Балхаш комбинатида эса рудани саралаш бўйича қарийб 2 баравар ортиқдир. Беш йиллик бошидан буён бу корхоналарнинг ғоят рентабель ишлаши таъминланди.

Шу билан бирга қарорда қуйидагилар таъкидлаб ўтилди: Усть-Каменогорск ва Балхаш комбинатларида айрим металларнинг нобуд бўлишини тобора қисқартириш, газдан чиқадиган олтингугуртни утиллаштириш, таркибида қимматли компонентлар бўлган шлакларни қайта ишлаш, оксидланган рудалардан мис ҳосил қилиш, ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш ва механизациялаштириш соҳасида мавжуд имкониятлардан ҳали тўлиқ фойдаланилмаётир.

КПСС Марказий Комитети Усть-Каменогорск қўрғошин-руҳ комбинати ва Балхаш кон-металлургия комбинати партия ташкилотларининг руда хом ашёсидан комплекс фойдаланиш ва шу йўл билан ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш юзасидан юксак кўрсаткичларга эришмоқ учун коллективларни сафарбар қилиш соҳасидаги иш тажрибасини маъқуллади.

Комбинатларнинг партия ва касаба союз ташкилотларига, хўжалик раҳбарларига руда хом ашёсини комплекс қайта ишлашни янада яхшилаш соҳасидаги ишларни бундан буён ҳам амалга ошириш ва бу соҳада мавжуд бўлган резервлар ҳамда имкониятлардан бутун чоралар билан фойдаланишга алоҳида эътибор бериш таклиф этилди. Коллективларни социал ривожлантириш масалаларини кунт билан ҳал этиш, меҳнаткашларнинг меҳнати, турмушини тобора яхшилаш ҳамда уларнинг маданий дам олишини уюштириш, уларнинг умумий билим даражаси ва махсус билимларни эгаллаш даражасини ошириш, ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг ижодий активлигини кучайтириш, уларни ишлаб чиқаришни бошқаришга кенг жалб этиш лозим. Социал тадбирларни амалга ошириш меҳнат унумдорлигини кўпайтириш билан, моддий ва меҳнат ресурсларидан рационал фойдаланиш, коллективлар олдида турган хўжалик вазифаларини ҳал этиш билан маҳкам боғлаб олиб борилиши керак.

Қозоғистон Компартиясининг шарқий Қозоғистон ва Қарағанда область комитетларига ташкилотчилик ва сиёсий иш формалари ҳамда методларини такомиллаштиришда, бу ишнинг беш йиллик планда белгиланган топшириқларни муваффақиятли ҳал этиш йўлида коллективларнинг ишлаб чиқариш ва ижтимоий фаолиятига самарали таъсир кўрсатишни таъминлашда Усть-Каменогорск ва Балхаш комбинатлари партия ташкилотларига мунтазам суратда ёрдам бериб туриш таклиф этилди.

Қарорда яна уқтириб ўтилганидек, рангли металлургиянинг кўп корхоналарда металл, олтингугурт ва бошқа фойдали қазилмалар нобудгарчилигини қисқартириш соҳасидаги ишлар етарли даражада олиб борилмаётир. Рудани саралаш ва концентратларни қайта ишлашда юксак натижаларга эришган илғор коллективларнинг тажрибасидан суст фойдаланилмоқда. СССР рангли металлургия министрлиги коллегиясига руда хом ашёсидан фойдаланишдаги мавжуд камчиликларни тугатиш, ана шу энг муҳим вазифани ҳал этишда корхоналарнинг, илмий тадқиқот ва лойиҳалаш ташкилотларининг раҳбарларига нисбатан талабчанликни ошириш таклиф қилинди.

СССР рангли металлургия министрлигига ва металлургия саноати ишчилари касаба союзи Марказий Комитетига Усть-Каменогорск ва Балхаш комбинатлари коллективларининг иш тажрибасини умумлаштириш ва шу соҳадаги бошқа корхоналарда бу тажрибадан кенг фойдаланиш топширилди.

КПСС Марказий Комитети тармоқ министрликларига ўз қарамоғидаги корхоналарда хом ашё ресурсларидан фойдаланишни яхшилашни топширди. Илмий тадқиқотлар, конструкторлик ва лойиҳалаш ишлари юксак даражага кўтарилиши, бутун хом ашёнинг, қўшимча маҳсулотларнинг қайтадан ишланишини ва ишлаб чиқариш чиқиндиларининг утиллаштирилишини таъминлайдиган мукаммал технология жараёнларини ишлаб чиқаришга жорий қилишни жадаллаштириш лозим.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетларига партия ташкилотларининг, ишлаб чиқариш коллективларининг эътиборини ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишнинг муҳим омилларидан бири бўлган хом ашёдан рационал фойдаланишга ҳамиша жалб этиш тавсия қилинди. Бу ишда Усть-Каменогорск қўрғошин-рух комбинати ва Балхаш кон-металлургия комбинати партия ташкилотларининг тажрибасидан кенг фойдаланиш керак.

КАЛИНИН РАЙОН САБЗАВОТКОРЛАРИНИНГ КАТТА ЗАФАРИ

Калинин район сабзаводкорлари, чорвадорлари, боғбонлари КПСС XXIV съезди қарорларини шараф билан бажариш, СССРнинг 50 йиллиги юбилейига муносиб совға тайёрлаш учун йил бўйи фидокорона меҳнат қилиб, катта ютуқни қўлга киритдилар. Районда 110 минг тонна сабзавот ишлаб чиқарилиб, бу соҳадаги социалистик мажбурият ошириб бажарилди. Шаҳар меҳнаткашларига ва марказий саноат шаҳарларига 108 минг тонна сабзавот, 17 минг 225 тонна картошка, 16 минг 810 тонна қовун-тарвуз, 6700 тонна мева, 5558 тонна узум етказиб берилди, бу соҳадаги социалистик мажбуриятлар анча ошириб адо этилди.

Шу нарса қувончлики, райондаги 25 колхоз ва совхоз сабзавот ишлаб чиқариш, давлатга маҳсулот сотиш юзасидан ўз зиммаларидаги план ва топшириқларни анча ошириб бажардилар.

Районда бундай катта ютуқларни қўлга киритишда пландан ташқари 1500 тонна маҳсулот етказиб берган «Ленин йўли», 1450 тонна маҳсулот топширган Собир Раҳимов номли, 1050 тонна маҳсулот сотган Калинин номли, мажбурият ҳисобига минг тонна маҳсулот етказиб берган «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» ва шуларга ўхшаш Ильич номли, Охунбобоев номли, «Москва», Ленин номли колхозлар, «Қорасув», «Партия XXI съезди», 1-«Тошкент» совхозлари катта ҳисса қўшдилар.

Давлатга кўплаб маҳсулот етказиб беришга ерлар ҳосилдорлигини ошириш туфайли эришилди. Районда гектаридан олинган картошка ҳосили 110 центнердан, бодринг 100 центнерни, помидор 270 центнерни, сабзи 110 центнерни, ош лавлаги 330 центнерни ташкил этди. Жуда кўп колхоз ва совхозлар бўлим ва бригадалар ҳосилдорликни бундан ҳам оширдилар. Карл Марс номли колхоз гектаридан 225 центнердан бодринг, Калинин номли, Куйбишев номли колхозлар эса 330 центнердан помидор, «Москва», 2-«Тошкент», 1-«Назарбек» совхозлари, Охунбобоев номли, Карл Маркс номли, «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозлари 180—200 центнердан пиёз, 150 центнердан картошка олдилар.

Мева, узум ҳосилини кўпайтиришда, «Ленин йўли», Ленин номли, Ильич номли, Охунбобоев номли, «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» ва бошқа колхозларнинг аъзолари ғайрат кўрсатдилар. «Ленин йўли» колхозининг ўртоқ Худойназар Умаров бошлиқ бригадаси гектаридан 260 центнердан узум олди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг қиш ва баҳор фаслида ҳам сабзавотчиликни ривожлантириш тўғрисидаги кўрсатмасини амалга ошириш учун курашаётган район меҳнаткашлари бу соҳада қувончли натижаларни қўлга киритмоқдалар. Улар теплица ва полиэтилен плёнкалари тагида йилнинг совуқ кунларида ҳам сабзавот маҳсулотларини кўплаб етиштирмоқдалр. Шундай қилиб, теплицалардан 1200 тонна, плёнкалар тагидан эса 6 минг тонна сабзавот йиғиштириб олинди. Бу 1971 йилдагига қараганда 1500 тонна кўпдир. Бу соҳада теплица комбинатида амалга оширилаётган ишлар ғоят ибратлидир. Комбинатда теплицалар майдони 1972 йилда 5 минг квадрат метрга кўпайди. Район колхоз ва совхозларида енгил типдаги теплицалар 300 минг квадрат метрга кўпайтирилди.

Шу билан бирга ёпиқ майдондан олинаётган ҳосил йил сайин ошиб бормоқда. «Қорасув» совхозининг ўртоқ А. Шерматов бошчилик қилаётган звеносида плёнкалар тагидаги бодрингдан гектарига 180 центнердан ҳосил олинди. Шунингдек, район пиллачилари, ғаллакорлари ҳам йиллик планларини ошириб бажардилар.

Районда чорвачиликни ривожлантиришга, унинг маҳсулдорлигини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда. Сигирлардан йил сайин кўп сут соғиб олинаётир, гўштга топширилаётган молларнинг тирик вазни тобора кўпаймоқда. Шундай қилиб, район давлатга гўшт, сут, тухум, жун топшириш планларини ҳам ошириб бажарди. Давлатга 3650 тонна гўшт, шу жумладан 500 тонна парранда гўшти, 9850 тонна сут, 24,1 миллион дона тухум топширилди. Райондаги кўпгина илғор хўжаликларда, масалан, «Партия XX съезди» колхози, «Қорасув», «Бўзсув» совхозларида гўштга топширилаётган молларнинг тирик вазни 430—440 килограммга, «Тошкент» ва 1-«Назарбек» совхозларида гўштга топширилган чўчқалар 130 килограммга етказилди. «Ўзбекистон» паррандачилик фабрикасида ҳар бир товуқдан 170 донадан тухум олинди ва паррандабоқарлар бу миқдорни 200 донага етказиш учун курашмоқдалар, «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги», Карл Маркс номли колхозларда ҳар бир сигирдан 3700—3550 килограммдан сут соғиб олинди. Район бўйича ҳар бир сигирдан соғиб олинган сутни 2700 килограммданга етказиш учун барча тадбирлар кўрилмоқда.

Чорвачиликни ривожлантириш учун мустаҳкам ем-ҳашак базаси яратиб қўйилди. Районда ҳар гектар ердан олинаётган беда ҳосили 120,5 центнерга етказилди. Бу сенаж бостириш планини 250 процент бажариш имкониятини берди.

Чорвачилик маҳсулотларини кўпайтиришда Келес массивидаги Охунбобоев номли қўйчилик совхози, чўчқачиликни ривожлантиришда «Тошкент», Ўрта овулдаги бўрдоқичилик совхозлари, балиқчиликни ривожлантиришда «Дамачи» хўжаликларининг коллективлари катта ишларни амалга оширмоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VIII пленуми қарорларини амалга ошириш учун курашаётган район қишлоқ хўжалик ходимлари келгуси йил мўл ҳосилига пухта замин тайёрлаб қўйиш тадбирларини амалга оширмоқдалар. Шу кунгача 4 минг гектар ерга ғалла, 815 гектар ерга август пиёзи, 200 гектарга яқин майдонга қишки экинлар экиб қўйилди.

Хўжаликларда теплица ва парник ишлари кучайтириб юборилди. Барча майдон сифатли шудгор қилинди, ирригация-мелиорация ишлари ҳамда техника ремонти бошлаб юборилди. Чорвадорлар қишловни пухта тайёргарлик ва намунали ўтказиш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Калинин район меҳнаткашлари жонажон Совет ҳукуматининг олтин тўйини муносиб меҳнат совғалари билан нишонлаш учун бундан кейин ҳам зўр ғайрат ва фидокорлик билан меҳнат қилаверадилар.

✦ Тошкент абразив комбинати ишлаб чиқараётган турли хил маҳсулотлар мамлакатимизнинг кўпгина машинасозлик корхоналарида қўлланилади. Суратда: комбинат техника контроли бўлимининг ишчан контролери Зуҳра Абдуллаева янги маҳсулотни жўнатишга тайёргарлик кўрмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXIV съезди қарорларини бажара бориб, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ҳамда бир қанча энг муҳим буюмларни ишлаб чиқариш ўн бир ойлик планини муддатидан илгари — 24 ноябрда бажардилар.

(ЎзТАГ).

* * *

КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошираётган Тошкент области ва шаҳри саноатчилари СССР 50 йиллигини муносиб кутиб олиш ва тўққизинчи бешйиллик иккинчи йилини ғалаба билан якунлаш мақсадида социалистик мусобақани авж олдириб, саноат маҳсулотлари ва қатор муҳим буюмлари ишлаб чиқариш ҳамда уни реализация қилиш бўйича 11 ойлик планларини муддатидан илгари 24 ноябрда бажардилар. Ой охиригача пландан ташқари ўнларча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СТАТИСТИКА БОШҚАРМАЛАРИ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиуми **қарор қилади:**

Саккизинчи чақириқ Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Советининг тўртинчи сессияси 1972 йил 26 декабрда Тошкент шаҳрида чақирилсин.

Қуйидаги масалалар Ўзбекистон ССР Олий Советининг муҳокамасига қўйилсин:

Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1973 йилги давлат плани тўғрисида;

Ўзбекистон ССРнинг 1973 йилги давлат бюджети ҳақида ва Ўзбекистон ССРнинг 1971 йилги давлат бюджетининг ижроси тўғрисида;

Ўзбекистон ССР Олий Судини сайлаш тўғрисида;

Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумининг фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Х. ПУЛАТОВА.

1972 йил, 24 ноябрь.
Тошкент шаҳри.

ОБЛАСТЬ САВДО ХОДИМЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚ

Тошкент область давлат савдо корхоналари шу йилнинг учинчи кварталида намунали ишладилар. Чакана савдо обороти плани қўшимча топшириқ билан биргаликда 102,1 процент бажарилди. Аҳолига кўзда тутилганидан 600 минг сўмлик кўп озиқ-овқат ва саноат маҳсулотлари сотилди. Пландан ташқари 3 минг сўм миқдорида фойда олинди. Кўплаб умумий овқатланиш корхоналари ва магазинлар фойдаланишга топширилди.

Ишда ўрнак кўрсатган 11 корхона ва 170 бригадага коммунистик меҳнат коллективи деган унвон берилди. 1471 илғор савдо ходими коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли ном эгасидир.

Яқинда Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги коллегияси ва савдо ходимлари ва матлубот кооперациялари касаба союзи республика комитети президиуми шу йилнинг учинчи кварталида областлараро давлат савдоси ва умумий овқатланишни яхши йўлга қўйиш бўйича ўтказилган социалистик мусобақа якунларини қараб чиқиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Касаба союзлари республика советининг Қизил байроғини ҳамда биринчи даражали пул мукофотини Тошкент область ижроия комитети савдо бошқармаси коллективи (бошқарма бошлиғи ўртоқ Юсупова, савдо ходимлари касаба союзлари область комитетнинг раиси ўртоқ Мамедов) га топширишга қарор қилди.

Ўтган куни савдо ходимларининг область кенгаши бўлиб ўтди ва республика Савдо министри Ғ. Ғ. Юсупов область бошқармаси коллективига ЎзССР Министрлар Совети ва касаба союзлари республика Советининг Қизил байроғини топширди.

Йиғилишда Тошкент область ижроия комитетининг раиси С. А. Асомов нутқ сўзлади.

Йиғилиш қатнашчилари областнинг барча савдо ва умумий овқатланиш корхоналари ходимларига қарата мурожаат қабул қилишди. Мурожаатда улар ўз ҳамкасбларини СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини меҳнатда муносиб ютуқлар билан кутиб олиш ва йиллик товар обороти планини муддатидан илгари адо этишга чақиришди.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ —ШУДГОР ҚИЛ

24 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ
(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Калинин	102,7
Бўстонлиқ	100,1
Юқори Чирчиқ	86,3
Оржоникидзе	83,8
Янгийўл	76,2
Ўрта Чирчиқ	75,2
Оққўрғон	72,5
Оҳангарон	65,9
Бўка	59,3
Пискент	59,0
Бекобод	55,8
Область бўйича	71,6

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУЙИЛ 24 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — бир кунда тайёрланган пахта, иккинчи стун — мавсум бошидан бери, учинчи стун — мавсум бошидан бери машинада терилгани.

ОҚҚЎРҒОН	0,03	133,54	125,09
ПИСКЕНТ	—	123,72	105,34
БЎКА	—	119,22	100,68
ЯНГИЙЎЛ	0,04	116,64	111,74
БЕКОБОД	—	116,15	105,23
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	—	115,61	101,70
ЎРТА ЧИРЧИҚ	0,01	114,66	105,52
ОБЛАСТЬ БЎЙИЧА	0.01	120,91	110,20

ШУДГОРЛАШ ҚИЗҒИН

Бекободдаги «Победа» колхозининг заршунослари она-Ватанга 3380 ўрнига 4200 тонна «оқ олтин» хадя қилдилар. Бу юбилей йили шарафига бошланган умумхалқ мусобақасининг якунидир. Давлат омборига тўкилган ҳосилнинг 2733 тоннаси «зангори кема»лар ёрдамида териб олинди. Пахта йиғим-теримини зўр уюшқоқлик билан ўтказган колхозчилар келгуси йил ҳосилига пухта замин яратмоқдалар.

Шу кунларда ҳосилдан бўшаган майдонлар пешма-пеш шудгор қилинмоқда. Ҳайдов тракторлари тўла куч билан ишлаб, ҳар куни 50—70 гектар ер шудгордан чиқарилаётир. Механизаторлар икки смена бўлиб ишлаб, шу кунгача 733 гектар майдонни шудгорлаб қўйдилар.

Колхоз далаларида 13 та ҳайдов трактори тўхтовсиз ишлаб турибди. Механизаторлар асосан бажарилаётган ишнинг сифатига алоҳида аҳамият бераётирлар.

Шунингдек, далаларга маҳаллий ва минерал ўғитлар ташиб чиқариш қизғин давом этмоқда. Механизаторлар бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўпроқ ерни соз ва сифатли шудгорлаш учун курашаётирлар.

Ф. ҲОЛИҚУЛОВ,
Т. УСМОНОВ.

БЎКА РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

ҚАРОР ИЖРОСИ БИЛАН

Йиғилишларда, мажлисларда яхши ва мазмунли қарор қабул қилинса-ю, лекин унинг ижроси тўғрисида курашилмаса, бундан нима фойда. Ҳар бир корхона, ҳар бир ташкилот маъмурияти ишлаб чиқаришда самарадорликка эришиш учун энг аввало ўзлари томонидан қабул қилинадиган қарорларнинг белгиланган муддатларда ва изчил бажарилиши учун зарур тадбирларни кўришлари керак.

Ана шу жиҳатдан олганда Жамбул номли колхоз партия комитети бирмунча ютуқларни қўлга киритди. Коммунистларнинг йиғилиши, партия бюроларида активликни ошириш, бригада бошлиқлари, звено бошлиқларининг масъулиятини кўтариш, авангардликни таъминлашга қаратилган қарорлар қабул қилинди. Бу қарорларнинг бажарилишида яхши натижаларга эришилди. Оқибатда колхоз пахта, сут тайёрлаш планларини ортиғи билан бажарди. Хўжаликнинг бошқа соҳаларида ҳам бир мунча дуруст курсаткичларга эришилди.

Бироқ, колхоз партия бюроси ўзи томонидан қабул қилинаётган қарорларнинг ҳаётга тўла татбиқ этилиши учун изчиллик кўрсатмаётир. Коммунистларга бу ҳақда вақти-вақти билан ахборот бериб турилмайди:

Партия йиғилишларидан бирида комунистларнинг масъулиятини ошириш ва топшириқни қандай бажараётганликларини текшириб бу ҳақда партия бюросида ахборот бериш масаласи кўрилган эди. Бу қарор қоғозда қолиб кетди. Айниқса, чорвачилик соҳасидаги кадрлар ва коммунистларнинг масъулиятни ошириш юзасидан кўрилаётган тадбирлар етарли бўлмади. Шунинг учун ҳам фермада маҳсулдорлик кам. Соғин сигирлардан олинаётган сут талабга жавоб бермайди.

Район партия комитети бюросида Жамбул номли колхоз партия ташкилоти фаолиятидаги яхши тажрибалар қайд қилиниши билан бирга бу сингари камчиликлар ҳам кўрсатилди. Партия ташкилоти зиммасига коммунистларнинг авангардлигини таъмин этиш, йиғилишларда ўртага ташланган таклифлар ҳамда танқидий мулоҳазаларга тўла риоя қилинишига эришиш топширилди.

МУСОБАҚА — ҚУДРАТЛИ КУЧ

Социалистик мусобақа — умумий юксалишга эришишни таъминловчи муҳим омилдир. «Кўкорол» совхози ишчилар комитети бу масалага алоҳида аҳамият бериб, бўлимларда, бригадаларда қатор тадбирларни амалга оширди. Айниқса, пахта йиғим-терими даврида далада ишлаётганлар ўртасида ўзаро мусобақа авж олдирилди. Мусобақадош бригадалар, бўлимлар, вақти-вақти билан мусобақа шартлари қандай бажарилаётганлигини ўзаро текшириб турдилар. Мусобақада самарадорликка эришиш учун илғорларни рағбатлантириб туришга алоҳида эътибор берилди. Натижада совхоз пахта тайёрлаш планини ортиғи билан бажарди. Машина теримида ҳам юқори кўрсаткичларга эришилди. Совхознинг 1 ва 4-бўлимлари мусобақада пешқадамлик қилдилар.

Район партия комитетининг бюросида социалистик мусобақани ташкил этишда қатор камчиликлар ҳам борлиги қайд этилди. Хусусан, барча бўлимлар ва бригадаларда ҳам пахтакорларга тўла маданий-маиший шароит яратиб берилмади. Бу ҳол, айниқса, умумий овқатланишни ташкил этишда яққол кўзга ташланди. Оммавий-сиёсий, ташкилий, жамоат ишлари ҳам юксак даражада бўлмади. Барча дала шийпонлари ҳам пахтакорларнинг чинакам ҳордиқ чиқарадиган жойига айлантирилмади.

Чорвадорлар ўртасида социалистик мусобақани авж олдириш юзасидан ҳам кўрилган тадбирлар етарли бўлмади. Ем-хашак базаси мустаҳкамланмади. Чорва молларининг маҳсулдорлиги кам бўлиб қолмоқда.

Совхознинг барча бўлим ва бригадаларида ишни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VIII пленуми қарорлари асосида ташкил этиб, кузги-қишки ишларни кучайтириш керак. Бунинг учун социалистик мусобақанинг барча формаларидан оқилона фойдаланиш талаб этилади. Касаба союзлари мажлисларини ўз вақтида ўтказиб туриш, группоргларда қўйиладиган талабни ошириш керак.

ХАЛҚ НАЗОРАТИГА ПАРТИЯВИЙ РАҲБАРЛИК

Ильич номли колхоз партия ташкилоти халқ контроли группаси фаолиятини кучайтириш юзасидан қатор тадбирларни амалга оширди. Ҳозирги кунда халқ контроли группасининг 60 га яқин аъзоси бор бўлиб, улар хўжаликнинг ҳар бир соҳасидан кўз-қулоқ бўлиб турибдилар. Бригадаларда 12 та назорат пости ишлаб турибди. Халқ назоратчилари томонидан ҳозиргача 27 тадан ортиқ текшириш ўтказилди. Бу рейдларда асосан дала ишларининг сифати, фермада санитария-гигиена қоидаларига риоя қилиниши, ем-хашаклардан фойдаланиш сингари масалалар қамраб олинди. Назоратчилар йиғим-терим даврида чинакамига фаоллик кўрсатдилар.

Бироқ, халқ назоратининг изчиллиги ҳали ҳам кўнгилдагидек бўлмаётир. Барча назоратчилар ҳам активлик кўрсатмоқдалар, деб бўлмайди. Пахта йиғим-терими даврида нобудгарчиликка қарши етарли кураш олиб борилмади. Бригадалардаги халқ контроли постларига раҳбарлик савиясини кўтариш керак.

Ошкоралик — назоратнинг самарадорлигини таъминловчи омилдир. Ана шу мақсадда жанговар варақа, деворий газеталардан фойдаланиш лозим. Лекин ўтказилган текширишларнинг натижасини оммага етказиш, илғор назоратчилар тажрибаларини оммалаштиришда деворий газеталардан фойдаланилмайди.

Йилга якун ясалмоқда. Кузги-қишки ишларни кучайтириш, чорва қишловининг намунали ўтказилишини таъминлашда назоратчиларнинг роли каттадир.

Бюрода колхоз халқ контроли группаси зиммасига назоратнинг самарадорлигини ошириш юзасидан зарур тадбирларни ишлаб чиқиш ва бу тадбирларни ўз вақтида амалга оширилиши учун курашиш топширилди.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тўқимачилик комбинатининг донгдор тўқувчиси Л. Казанцеванинг номи меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига кўплаб материалларни тежаш ва юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришнинг асосий ташаббускорларидан бири сифатида машҳурдир. У янги беш йилликда 32 ўринга 48 тўқув станогини бошқариб, беш йилликни 2,5 йилда бажариш мажбуриятини олган. Новатор тўқувчи яқинда 1974 йил планини ҳам муддатидан илгари адо этиб, катта меҳнат ғалабасини қўлга киритиб, СССРнинг ярим асрлик олтин тўйига муносиб совға тайёрлади. Суратда: Л. Казанцева иш устида.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ АСАРЛАРИНИНГ КЎРГАЗМАСИ

«СССР — бизнинг Ватанимиз» деган мавзуда Москвада ўтказиладиган виставкага кейинги икки-уч йил ичида яратилган сураткашлик, графика, ҳайкалтарошлик, амалий санъатнинг юзга яқин намуналари юборилди. Совет Иттифоқи ташкил этилганлигининг ярим асрлик юбилейига бағишланган бу виставка совет халқларининг тасвирий санъати гуллаб яшнаганлигини кўрсатувчи яна бир ёрқин далил бўлади.

...Ботиб бораётган қуёш нурлари қор билан қопланган чўққига олтин тус бериб турибди. Колхозчилар ишдан қайтиб келаётган тоғ йўли майин қизил ранг билан қопланган. Шу дақиқада ер байрам тусини олган. Шундай пайтларда у ўз меҳнатини, ўз меҳр-муҳаббатини ерга сарфлаётган инсонни хушнуд қилиб туради. СССР халқ рассоми Ўрол Тансиқбоевнинг «Олтин тус тоғ» номли янги асари мана шундай таассурот туғдиради. Бутуниттифоқ виставкасида Ўзбекистонга аталган кўргазма рассомнинг мана шу асари, шунингдек «Адир оқшоми» ва «Шаҳристон тоғининг тонги» деган яна икки асари билан бошланади.

В. Ковнинининг «Ота ҳузурига» номли, М. Саидовнинг Турксиб қурилиши тўғрисидаги, Б. Бобоевнинг машҳур Хева усталарини акс эттирган асарлари кишига алоҳида ҳузур бағишлайди. А. Петров ва Б. Юров ўз асарларида Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун олиб борилган кураш йилларини акс эттирганлар. График рассомларидан И. Юровский, Б. Котлов ва бошқалар ўз варақларини шахтёрларга, Чорвоқ ГЭСини қурувчиларга бағишлаганлар. Ургутлик кулолчи М. Облоқулов ўзи ишлаб турган тоғ орасидаги қишлоқ боғларининг ям-яшил тусини ва қуёшнинг олтин нурини ўзи ясаган лаган ва кўзаларда акс этирган. Бухоронинг машҳур устаси В. Аминов ўзининг зардўзлик ҳунари билан ажойиб панно яратган. Бу асарлар, шунингдек, Ўзбекистон усталари ясаган бошқа буюмлар халқ усталарининг қадимий санъати абадий навқирон эканлигидан далолат бериб турибди.

Санъаткорлик намунаси бўлган сопол идишлар, ёғоч ва ганчга ўйилган нақшлар, зўр маҳорат билан тикилган сўзаналар шу кунларда ўзбек амалий санъати намуналарининг Брянскда очилган кўчма виставкасида ҳам намойиш қилинмоқда. Ҳозир шундай кўчма виставкалардан бири Запорожьеда ҳам ишлаб турибди. Бу виставкада Самарқанд, Бухоро, Хева, Тошкент саройлари акс эттирилган сураткашлик ва графика асарлари намойиш қилинмоқда.

С. ФРОЛОВА. (УзТАГ).

ДЕПУТАТЛАР ТАШАББУСКОРЛИГИДА

СОВЕТЛАР ВА ТУРМУШ МАДАНИЯТИ

Калинин районидаги Хонобод қишлоқ Совети каттагина территорияни ўз ичига олади. Бу ерда жойлашган «Партия XXI съезди», «Қорасув», «Ўзгариш» ва «ТуркВО» совхозларида 14 мингдан ортиқ аҳоли истиқомат қилади.

Ўтган маҳаллий Сайловлар вақтида қишлоқ Советига 80 нафар депутат сайланган эди. Ҳозирги вақтда депутатлар партия ва ҳукуматимиз қарорларини, сайловчилардан тушган наказларни ўз вақтида амалга ошириш йўлида самарали ишлар олиб бормоқдалар. Қишлоқ Советида халқ хизматкорлари махсус план асосида иш олиб боришади. Ана шу план бўйича улар ўз қилган ишлари тўғрисида ижроком олдида ҳисобот бериб турадилар.

Кейинги йиллар ичида қишлоқ Совети аҳоли турмуш маданиятини ошириш, ободончилик ишларига кўпроқ эътибор бермоқда. Бу бечиз эмас, албатта. Совет аъзолари партиямиз программасида қишлоқ билан шаҳар ўртасидаги тафовутни йўқотиш, қишлоқ меҳнаткашлари турмуш даражасини оширишга алоҳида эътибор берилганлигини яхши тушунадилар.

Қишлоқда ободонлаштириш ишлари билан бевосита шу соҳа бўйича ташкил этилган доимий комиссия иш олиб боради. Унинг составида 14 депутат бор. Депутатларнинг ҳаммаси қурилишдан хабари бор бўлган кишилардир. Ўтган йили 24 октябрда комиссия «Қишлоқда қурилиш ишларининг сифати» деган масалани сессия қатнашчилари эътиборига ҳавола қилганди. Бунда депутатлардан Ш Орифхўжаев, С. Имомназаров, Р. Алиева, Ф. Мирсоатовалар қурилиш ишларидаги ютуқлар билан бирга қатор камчиликлар тўғрисида батафсил гапиришди. Хусусан, улар мактаблар қурилишидаги пала-партишлик, айниқса лабораториялар қуришда ҳозирги замон илм-фани талаблари ҳисобга олинмаётганлигини қораладилар. Бу зое кетмади. «Турква» «Ўзгариш», «Партия XXI съезди» совхозлари территориясидаги мактабларни қуришда юқоридаги камчиликлар бартараф этилди.

Яширадиган жойи йўқ: қишлоғимизда илгари тўйлар кўпинча бетартиб ўтарди. Ортиқча сарф-харажат кўп, ичкилик туфайли кўнгилсиз ҳодисалар бўлиб турарди. Эндиликда бизда шундай нуқсонлар йўқотилди. Хўш, бунга қандай эришдик? Яна бу ерда депутатлар ишчанлиги ва ташаббускорлигини тилга олгинг келади.

Бир куни Рихсибой Йўлдошев тўйлар хусусида сўз очиб, «бевосита назорат остига олмасак бўлмайди» деган фикрни ўртага ташлади. Унинг сўзини қувватлаган Анна Макрасова тўйларга сарф-харажатни маромига келтириш, аниқроғи, оила бюджетидан унумли фойдаланиши тўғрисида ўйлаб кўриш кераклигини айтди. Кўпчилик депутатлар мулоҳазаларидан кейин навбатдаги сессияларнинг бирига ана шу масала тайёрланди. Меҳнаткашлар уйига зарур бўлган, қўл меҳнатини енгиллатадиган рўзғор анжомлари, мебель, сотиб олиб беришга кўмаклашиш тўғрисида, уларни жиҳозлаш ҳақида сессияда гап бўлди. Ҳозир қишлоғимизга келган кишилар депутатлар ишининг самарасини ўз кўзлари билан кўришлари мумкин.

Қишлоқ меҳнаткашларига маданий-маиший хизмат кўрсатишни олиб кўрайлик. Ҳозирги вақтда ўз маиший хизмат кўрсатиш уйига эга бўлмаган биронта ҳам район бўлмаса керак. Албатта, бундай муассаса районнинг марказига жойлашган бўлади ва у райондаги барча қишлоқлар аҳолисига хизмат кўрсатиш қудратига эга эмас. Дала меҳнаткашларининг талаби эса шаҳар меҳнаткашлариникидан қолишмайди. Улар ҳам замонавий кийимлар тиктириш, чиройли причёскалар қилдириш, умуман, маиший хизматнинг ҳамма турларидан баҳраманд бўлишни истайдилар. Бунинг учун албатта, район марказига ёки шаҳарга бориш шартми? Йўқ, худди ана шу жойда депутатлар ташкилотчилиги, изчиллиги талаб қилинади. Улар ўз территориясидаги колхоз ва совхозлар раҳбарлари билан яқин алоқа боғлаган ҳолда жой-жойларда маиший хизмат комбинатларининг павильонларини очдиришга эришишлари лозим. Биз ўз территориямиздаги совхозларда худди шундай иш олиб бордик. Барча хўжаликларда район маиший уйининг павильонлари ишламоқда. Натижада қишлоғимизда аҳоли жон бошига кўрсатилаётган маиший хизмат даражаси анча ортди.

Ободончилик ва қишлоқ аҳолисининг турмушини янада яхшилаш борасида ҳали кўп ишлар қилишимиз керак. Жумладан, кўчаларни ёритгичлар билан тўла таъминлаш, ҳиёбонлар ташкил этиш, газета журналлар сотишда автоматлардан фойдаланиш, қишлоқ территориясининг озодалигини таъминлашда механизацияни кенг қўлланиш каби тадбирлар амалга оширилиши лозим.

Шубҳасиз, бунда ҳам қишлоқ Совети депутатлари ўз ғайратлари, ижодий ташаббускорликлари билан активлик кўрсатадилар.

Э. РАҲИМОВ. Хонобод қишлоқ Советининг раиси.

ТАДҚИҚОТ—ИНСТИТУТГА

Ерларнинг тупроқ структурасини аниқлаш, уларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш мақсадида Қарши чўлига уюштирилган илмий экспедиция яхши натижалар берди. Бу, изланишда Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг тупроқшунослик кафедраси олимлари ҳам муносиб ҳисса қўшдилар.

Текширишлар натижалари асосида амалий аҳамиятга эга бўлган қимматли материаллар тўпланди. Бунда таниқли олимлардан М. Баҳодиров, А. Расулов, В. Кузнецов ва бошқа тупроқшуносларнинг ижодий улуши катта бўлди.

Тадқиқот хулосалари «Средазгипроводхлопок» лойиҳалаш институтига тақдим этилди.

Тошкентдаги подшипниклар ремонти заводи қишлоқ механизаторлари учун кўплаб турли хил подшипниклар етказиб бермоқда. Суратда: илғор силлиқловчи Михаил Феоктистов навбатдаги операцияни амалга оширмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

МУСОБАҚАДОШ АКА-УКАЛАР

Раҳимжон ишдан сўнг тўғри акаси Эгамберди ҳузурига йўл олди.

— Ака, цехингиз аъзолари билан мусобақалашмоқчимиз...

«Ҳазиллашяпти шекилли», кўнглидан ўтказди Эгамберди ва укасига синовчан назар ташлади. Бироқ, укаси керамзит цехи бошлиғининг гапи тамомила жиддий эди.

— Оббо сен-ей, — деди у укасига меҳр билан боқаркан. — Яхши, курашиб кўрамиз.

«Энергостройиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмасининг цех бошлиқлари, ака-ука Аҳмедовлар орасидаги бу суҳбат йил бошларида бўлиб ўтганди. Шундан буён темир-бетон буюмлари тайёрлаш цехининг коллективи билан керамзит ишлаб чиқариш цехи ишчи-хизматчилари ўзаро мусобақалашиб келмоқдалар.

СССРнинг 50 йиллиги вахтасида турган бу мусобақадош цехларнинг ишчилари буюк санага муносиб совға ҳозирламоқдалар. Корхона маҳсулоти Мари ГРЭСи, Сирдарё ГРЭСи, Қамск автомобиль заводи, Чорвоқ ГЭСи каби Ватанимизда бунёд этилаётган йирик объектларга ўз вақтида етказиб берилмоқда.

А. АСИЛОВ, Бўстонлиқ райони.

САНОАТЧИЛАРИМИЗНИНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ

ОЙЛИК ИҚТИСОДИЙ ОБЗОР

Тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йили ҳам тугаб бормоқда. Ўтган ҳар бир кун, ҳар бир соат улкан байрам — СССР ташкил этилганлигининг ярим асрлик олтин тўйини яқинлаштирмоқда. Бутун мамлакатимиздаги каби областимизда ана шу улуғ айёмни муносиб нишонлаш, унга катта-катта зафарлар билан келиш учун кураш тобора қизимоқда. Барча меҳнаткашлар катори областимиз саноат корхоналарининг коллективлари ҳам бу олийжаноб ҳаракатда фаол қатнашмоқдалар.

Шунинг учун ҳам ҳозирги вақтда қайси бир саноат корхонасига борманг кўтаринкилик ва ғайрат-шижоат билан қилинаётган меҳнатнинг гувоҳи бўласиз. Ҳар бир коллектив, ҳар бир ишчи-хизматчи белгиланган давлат планларини ва зиммага олинган социалистик мажбуриятларни шараф билан адо этишга астойдил интилмоқдалар. Шу мақсадда социалистик мусобақани авж олдиришяпти. Мавжуд резервларни қидириб топиш ва улардан фойдаланиш йўлида тиним билмай изланишяпти. Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, меҳнатни илмий уюштириш, янги техника ва прогрессив технологияни жорий қилиш юзасидан жуда кўп иш қилинди.

Ана шуларнинг ҳаммаси областимизда (Тошкент шаҳри ҳисобга кирмайди) саноат маҳсулотини реализация қилиш ўн ойлик планининг муваффақиятли бажарилишига катта ижобий таъсир кўрсатди. Шу ойлар учун белгиланган топшириқ салкам 102 процент қилиб адо этилди. Пландан ташқари реализация қилинган маҳсулот миқдори ўнларча миллион сўмликни ташкил этди.

Аксарият ишлаб чиқариш кўрсаткичлари ўтган йилнинг шу давридагига қараганда бирмунча ошди. Масалан, маҳсулот реализацияси ҳажми 6,2 процент кўпайди. Меҳнат унумдорлиги 4,9 процент ортди. Ҳар бир ишчи ҳисобига ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани шу йилнинг январь-октябрь ойларида 101,4 процентни ташкил этди.

Муҳим маҳсулот турларини ишлаб чиқариш ўн ойлик топшириғи тўла ва зиёдаси билан адо этилди. Бундай маҳсулот турларининг деярли 80 процентини тайёрлашда топшириқда назарда тутилган кўрсаткичларга эришилди ва ундан ҳам ўзиб кетилди. Жумладан, халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун пландагидан ташқари 165,4 миллион киловатт-соат электр энергияси, 120,4 минг тонна кўмир, бир неча минг тонна пўлат ва прокат, 35 минг тоннадан кўпроқ цемент, 151 минг сўмлик химия асбоб-ускуналари, 5,1 минг куб метр ёғоч-тахта етказиб берилди. Қатор кенг истеъмол товарларини ишлаб чиқариш кўпайди. Пландагидан ташқари 45 минг жуфт чарм-пойафзал, 375 минг сўмлик мебель, минг тоннадан кўпроқ нон-булка маҳсулотлари, 150 тоннадан кўпроқ мол ёғи, 1150 тонна қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари тайёрланди.

Кўпчилик муҳим буюмларни ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг ўн ойидагига нисбатан анча ортди. Электр энергияси салкам 1 миллиард 375 миллион киловатт-соат, трансформаторлар 673 минг киловольт-ампер, асбо-цемент қувурлари шартли 260 километр, дераза ойнаси салкам 250 минг квадрат метр, мебель 1,5 миллион сўмликдан кўпроқ, ювилган жун 440 тонна кўп ишлаб чиқарилди.

Областимиз саноат ходимлари эришган бундай ютуқларга қатор шаҳарлар ва районлар завод-фабрикалари, нурхоналари ва фирмалари, бирлашмалари ва комбинатлари коллективлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Олмалиқ саноатчилари ўтган ўн ой мобайнида пландагидан ташқари 4 миллион сўмликдан кўпроқ, Чирчиқ меҳнаткашлари салкам 4,5 миллион сўмлик, Янгийўл шаҳри корхоналари коллективлари 3 миллион 132 минг сўмлик, Бўстонлиқ райони ишчилари эса 2 миллион 395 минг сўмлик маҳсулот реализация қилдилар.

Оққўрғон ва Янгийўл районларидан ташқари барча шаҳарлар ва районлар саноатчилари маҳсулот реализацияси бўйича ўн ойлик планни тўла ва ошириб адо этдилар. Ҳатто Оққўрғон район саноат корхоналари маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш ҳажмини ўтган йилнинг шу давридагидан ҳам камайтириб юборганлар. Бекобод, Бўка ва Пискент районлари саноати ўн ойлик реализация планини бажарган бўлишига қарамай ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни реализация қилишда ўтган йилнинг шу давридаги кўрсаткич даражасига ҳам эриша олмади.

Область саноати ишида бошқа қатор камчиликлар ҳам бор. Кўплаб корхоналар давлат планларини бажаришнинг уддасидан чиқмаяпти. Шу йилнинг ўн ойида 23 корхона коллективи зиммасига олган социалистик мажбурият уёқда турсин ҳатто планни ҳам бажармади. Натижада 6 миллион 687 минг сўмлик маҳсулот кам реализация қилинди. Шуниси ташвишлики, реализация қилинмаган ана шу маҳсулот ҳажмининг 3,5 миллион сўмликдан кўпроғи Оққўрғон пахта тозалаш заводи ва Янгийўл гўшт комбинати ҳисобига бўлди.

Қатор буюмларни ишлаб чиқариш ва реализация қилиш плани бажарилмай қолди. Ўтган ўн ой мобайнида пландагига нисбатан пахта толаси 74 тонна, чигит 5908 тонна, каноп толаси 1765 тонна, бинокорлик оҳаги 2 минг тонна, бинокорлик ғишти 11,4 миллион дона, кондитер маҳсулотлари 797 тонна кам ишлаб чиқарилди. Бундан ташқари, консервалар, ачитқилар, колбаса маҳсулотлари ва бошқа шу каби қатор кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқариш топшириқлари ҳам тўла уддаланилмай қолди.

Ўн ойда 52 корхона меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғини адо этмади. Ўнлаб корхоналар эса ҳар бир ишловчи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариш нормасини бажаришнинг уддасидан чиқмади. Шуниси ачинарлики, меҳнат унумдорлигини ошириш планини бажармаётган аксарият корхоналарда ишчи-хизматчилар сонини пландагига нисбатан ошиб кетишига йўл қўйилмоқда, лекин шундай бўлса ҳам ялпи маҳсулот тайёрлаш плани адо этилмаяпти. Масалан, Олмалиқдаги рўзғор химияси заводида ишчи-хизматчилар сони белгиланганига нисбатан 23,8 процент ошиқ бўлишига қарамай, план ялпи маҳсулот тайёрлаш бўйича 92,4 процент, меҳнат унумдорлиги бўйича 74,7 процент адо этилди, холос. Ангрендаги 4-темирбетон буюмлари заводи, Чирчиқдаги ғишт заводлари бошқармаси, Янгийўл пахта тозалаш заводи, кондитер-ачитқи бирлашмаси, Тошкент гўшт комбинати, Бекободдаги қурилиш деталлари ва конструкциялари заводида ва бошқа корхоналарда ҳам шундай аҳволни кўриш мумкин.

Кўпгина саноат корхоналари ишлаб чиқаришнинг муҳим кўрсаткичларидан бири ҳисобланган маҳсулот таннархини камайтириш бўйича планни мунтасил бажармаяпти. Ўтган ўн ойда шундай корхоналар сони 41 тага етди. Улар маҳсулот таннархининг миллионларча сўмлик ошиб кетишига сабаб бўлдилар. Оқибатда область бўйича бу кўрсаткич бўйича топшириқ бажарилмай қолди. Тўғри, Ангрен, Бекобод, Чирчиқ шаҳарлари, Ўрта Чирчиқ, Пискент ва бошқа районлар саноат корхоналарининг коллективлари маҳсулот таннархини камайтиришда дуруст натижаларга эришдилар. Улар юзларча минг сўмлик маблағ тежашди. Лекин аксарият шаҳар ва районлар саноатчилари бу кўрсаткич бўйича топшириқни уддалай олмадилар. Биргина Оққўрғон райони саноатида ортиқча қилинган харажат миқдори 1 миллион 82 минг сўмни ташкил этди. Олмалиқ шаҳрида 783 минг, Янгийўл шаҳрида 605 минг, Бўка районида 413 минг сўм давлат маблағининг фойдасиз сарфланишига йўл қўйилди.

Область саноатчилари йиллик фаолиятининг натижаларига якун ясалишига кўп вақт қолгани йўқ. Лекин ҳали улар бажариш лозим бўлган жуда катта вазифалар кўндаланг бўлиб турипти. Давлат плани ва зиммага олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун ишни кескин жадаллаштириш талаб этилади.

Областимиз саноатчилари шуни ҳисобга олишлари керак. Бунга эришмоқ учун барча тадбирларни амалга ошириш, ҳар бир корхона, цех ва сменанинг қолоқлик сабабларини пухта ўрганиш ва уларнинг такрорланмаслиги учун зарур чораларни кўриш керак. Саноатчилар олдида турган вазифанинг ниҳоятда масъулиятли ва шарафли эканлигини ҳар бир ходимнинг онгига етказиш ва бу билан ишчи-хизматчилар ўртасида социалистик мусобақани янада авж олдиришга, уларнинг ижодий изланишлари ва битмас-туганмас куч-ғайратларини давлат планининг ва мажбуриятларнинг бекаму-кўст бажарилишига сафарбар этишга эришиш лозим.

М. МИРХАМИДОВ.

СССР 50

ОЙДИН ЙЎЛ

1. ҚАНОТ ҚОҚҚАН ҚАЛДИРҒОЧЛАР

Ўттизинчи йиллар қўшиғи Бибиниса опанинг қулоқлари остида ҳали-ҳали қувноқ жаранглайди. Ўшанда у жамалак сочли, нозиккина қизча эди. Комбинат корпуслари кўкка бўй чўзгач, Бибинисани Москвага — монтажчилар тайёрлов курсига ўқишга юборишмоқчи бўлишди. Энди навбат дастгоҳларни монтажлашга келган эди.

Тошкентдан остона хатлаб ташқари чиқмаган қизнинг юраги олдинга Москвага боришга бетламай турди. Русчани билмаса, бир умр кўрмаган бегона жой бўлса — ҳаёти қандай кечаркан, адашиб-улоқиб қолмасмикан. У шуларни ўйларди.

— Комсомол деган қиз бунчалик юраксиз бўлмайди, — группа бошлиғи Бибинисага далда берди кейин. — Москвага сен бормасанг, бошқаси бормаса — унда комбинат дастгоҳларини ким созлайди, газламани ким тўқийди?! Биринчи қалдирғоч сенга ўхшаган комсомоллар бўлиши керак. Давр шуни талаб қилаяпти.

— Ҳа, давр талаби шу эди. Ўша қайноқ кунлар комсомол йигит-қизларни янги-янги марраларни тезроқ эгаллашга, ҳунар ўрганиб, социалистик индустрияни бунёд этишга даъват қиларди, — деб эслайди Б. Болтабоева. — Бир неча йигит-қиз Москвага бориб монтажчилар курсига ўқишга кирдик. Рус мутахассислари бизни ўз туғишганларидек самимий кутиб олдилар, ёруғ ва кўркам хоналарга жойлаштирдилар. Шу бўйи бир неча ой Москвада яшаб янги ҳунар ўргандик. Тошкентга қайтгач, йигирув фабрикаси дастгоҳларини йиғишга ва монтажлашга киришдик. Кетма-кет йигувчилар курси ҳам очилиб, ўқишга қизлар жалб этилди. Уларнинг аксарияти комсомол аъзолари эди. Шу тариқа янги корхона, янги одамлар туғила бошлади.

Дастлабки метр газламани 1933 йилда Мавжуда Абдураҳмонова, Мадина Саидова каби қалдирғоч тўқувчилар тўқиб чиқаришган эди. Ўшанда корхонамизда катта байрам бўлиб кетди. Биринчи президентимиз Йўлдош Охунбобоевнинг айтган гаплари рост бўлиб чиқди. Ота 1932 йил 6 майда комбинат пойдеворига биринчи ғишт қўйилишига бағишлаб ўтказилган митингда нутқ сўзлаб, «Большевиклар иродаси билан шу қамишзорлар ўрнида тўқимачилик комбинати бунёд этилади» деган эди. Ўша кезларда корхонада юздан ортиқ коммунист бор эди холос. Комсомол ташкилоти атрофига бирлашган йигит-қизлар ҳам юздан ошмас эди. Лекин большевиклар иродаси ва жасорати, комсомоллар ёрдами ва кўмаги билан бир йилга қолмай тўқимачилик гигантининг дастлабки фабрикалари олам юзини кўрди, дастлабки метр газламалар тўқиб чиқарила бошланди.

Фабриканинг йўлидан
рўмолча топиб олдим.
Топиб олди деманглар,
меҳнатга сотиб олдим.

деб бошланувчи қўшиқ ўша йилларда тўқилган бўлиб, оғиздан оғизга тез кўчган эди. Ўтмишни ўйлаб ҳаётимиз беҳуда, изсиз ўтмаганлигини сезаман, комбинатда ўтказган умримдан беихтиёр мамнун бўламан.

Озод меҳнат комбинат қизларига қуёшдек ёрқин бахт берди, уларни истиқбол сари етаклади. Илғор тўқувчилардан Мавжуда Абдураҳмонова ўша кезларда тўқувчи қизлар орасида биринчи бўлиб, СССР Олий Совети депутатлигига сайланди. Бибиниса Болтабоева делегат сифатида ВЛКСМнинг X съездида қатнашди. Съезд давомида Надежда Константиновна Крупская билан учрашди. Бирга суратга тушди. Марҳамат Йўлдошева эса кейинроқ Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди.

2. ВАТАН ИШҚИ

Тусатдан бошланган уруш комбинат аёлларининг қалбини чуқур ларзага солди. Гулгун чеҳралар жиддийлашди, ип йигираётган нозик қўллар мушт бўлиб тугилди. Урушнинг дастлабки кунларидаёқ бир йўла 4 минг тўқимачи Ватан ҳимоясига отланди. Энди улар ўрнини босиш, жангчилар учун кўплаб иссиқ кийим-бошлар етказиб бериш керак эди. Шу тариқа бир киши икки-уч кишининг вазифасини бажара бошлади.

Нурия комбинатга ўша оғир дамларда келган эди. Фронтга кетганлар ўрнини босиш ниятида қалб амри билан катта даргоҳ остонасига қадам қўйган ёш қизчани биринчи йигирув фабрикаси ишчилари ёруғ чеҳра билан кутиб олишди. Чунки эгасиз қолган дастгоҳлар ўшанда аёл қўлига жуда ҳам муштоқ эди.

Нурия бир ойга қолмай йигириш-тўқиш ишларини ўрганиб олди. Дастгоҳларни мустақил бошқара оладиган бўлди. Ҳамкасблари унинг зеҳнига, тиришқоқлигига, меҳнатсеварлигига қойил қолишди.

Ойлар йилларни қувиб ўта бошлади. Вақт ўтиши билан Нуриянинг маҳорати ҳам орта борди. Иш билан бирга махсус курсларни тамомлади. Тўқимачилик саноати сирларини қизиқиб ўрганди. Шундан кейин уни цех мастери даражасига кўтаришди. Кейинроқ бориб, цехга раҳбар этиб тайинланди. Шу тариқа у 31 йил бевосита ишлаб чиқаришда бўлди.

Нурия Маҳсумова пенсияга чиққандан кейин ҳам тинч ўтирмади. Комбинат тарихи музейини ташкил этишда актив қатнашди. Ҳозир у шу музейнинг мудираси. Залларга қўйилган экспонатларни ҳар куни бир-бир кўриб чиқиб, беихтиёр урушнинг оғир йилларида ҳамкасблари кўрсатган ғайрат ва жасоратни эслайди:

— Урушнинг биринчи йилида биз жангчиларимиз учун 3636 та турли иссиқ буюмлар тайёрлаб жўнатдик. Бу хайрли иш, тўқимачиларнинг жангчиларга холисона ғамхўрлиги тезда кўпчилик оғзига тушди. Турли жойлардан миннатдорчилик туйғулари изҳор этилган мактублар ола бошладик. Бундан руҳланиб, фронтга ёрдамни яна ҳам кучайтирдик. «Совет Ўзбекистони» эскадрильяси яратиш учун маблағ тўпланаётганлигини эшитиб, 1942 йилнинг 28 ноябрида зарбдор меҳнат вахтасида турдик. Шу куни тушган маблағларнинг ҳаммаси эскадрилья қурилиши учун тақдим этилди.

Уруш йиллари Катерина Кирсанова бошлиқ бригада аъзолари айниқса зўр довруғ таратган эдилар. Катянинг ўзи аёллар орасида биринчи бўлиб, мастер ёрдамчилигига ўқиди. У бошлиқ бригада тўқимачиларнинг Бутуниттифоқ мусобақасида кетма-кет икки марта биринчи ўринни эгаллади. Самарали меҳнатлари учун Катерина Кирсанова ўшанда Ленин ордени билан тақдирланган эди.

Тўқимачиларнинг Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган сабот ва матонати, ғайрат ва шижоати ҳукуматимиз томонидан муносиб баҳо олди. СССР Олий Совети Президиумининг 1944 йил 4 январдаги фармонига биноан комбинат Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Бу мўътабар орден шавкатли меҳнатимиз рамзи сифатида корхона байроғида порлаб турибди.

Уруш йиллари коллективимиз катта синовлардан ўтди. Одамларимиз чиниқди, эътиқодлари яна ҳам мустаҳкамланди. Оғир дамларда ҳам улар ҳеч нолимай ҳалол меҳнат қилдилар. Ватанга бўлган муҳаббат туйғулари кўзимизга зиё, белимизга қувват бахш этди. Мана ҳозир ҳам 40 миллат вакиллари бир оила фарзандларидек иноқ меҳнат қилиб, тўққизинчи беш йиллик марраларини муваффақиятли эгалламоқдалар.

3. ОЛТИН ТЎЙГА ТЎЕНА

Марралардан ошиб, яна янги марраларга бориладн. Карвонлардек салмоқланиб ўтиб бораётган йиллар мазмуни, давримиз овози, ойлар салмоғи олам қучоғига сиғмаяпти ҳозир. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Марҳамат Йўлдошева, Ленин ордени кавалери Садди Пўлатова, Мария Альпатова бошлаб берган катта ишни улар қўлида таълим олган ўнлаб-юзлаб шогирдлар давом эттирмоқдалар. Ишчилар бажараётган ишлар кўлами соат сайин кенгайиб, ой сайин юксалиб бормоқда.

Комбинат коллективи тўққизинчи беш йиллик охирига бориб калава ишлаб чиқаришни 22 минг 500 тоннага, хом суруп тайёрлашни 152,3 миллион метрга, тайёр газламалар тўқиб чиқаришни эса 221,6 миллион метрга етказишга аҳд қилган. Бу вазифалар тўқимачиларни доимо олга ундамоқда, кўзланган марраларини эртароқ забт этишга ундамоқда.

Тўқимачилар КПСС XXIV съезди Директиваларида қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш йўлида бир талай тадбирларни амалга оширмоқдалар. Беш йилликни муддатидан олдин бажариш учун бошланган социалистик мусобақа давомида ажойиб ташаббуслар туғилмоқда.

Ўтган йилнинг бошлари эди. Матбуотда КПСС XXIV съезди Директивалари эълон қилиниб, уни оммавий муҳокама қилиш эндигина бошланган кезлар эди. Комбинат партия комитетига тўқув фабрикасининг ишчиси Лидия Казанцева кириб келди.

— Съезд Директиваларини ўқиб чиқиб беш йилликни икки ярим йилда бажариш юзасидан зиммага шахсий мажбурият олмоқчиман, — деди у. Сўнг ўзи кўзлаган имкониятлар ва резервларни партком аъзоларига сўзлаб берди.

Лидия Казанцева олдинги беш йилликда нормадаги 24 ўрнига 32 тўқув дастгоҳини бошқаришга кўчган эди. Тўққизинчи беш йиллик бошидан бошлаб эса бир йўла 48 та дастгоҳда газлама тўқишни кўнглига тугиб қўйди. Бу вазифани бажаришга кўзи етарди, ўз кучига ишонарди. Ахир у 31 йилдан бери дастгоҳлар бошида. Агрегатлар холатини, уларнинг гувиллаган овозидан билиб олади. Шу боисдан ҳам ҳеч чўчимай ўз зиммасига оширилган мажбурият олди. Бир йўла 48 станокни бошқаришга қарор қилди.

Моҳир тўқувчи бошлаб берган қимматли ташаббус ўша куннинг эртасигаёқ бутун комбинат бўйлаб овоза бўлди. Қўшни участкалардан Казанцеванинг ишини кўргани, тажрибасини ўргангани тўқувчилар келишди. Келганларнинг ҳаммаси ташаббускор тўқувчининг маҳоратига қойил қолишди. Секин-аста бошқалар қалбида ҳам Казанцевага издош бўлиш истаги туғилабошлади.

Комбинатда биринчи бўлиб Евгения Губина Лидия Казанцеванинг ёнига кирди. У ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, 32 та тўқув дастгоҳини бошқаришга киришди. Шу тариқа ташаббускорлар сафи бирин-кетин кенгая борди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ҳар иккала илғор тўқувчининг ватанпарварлик ташаббусини маъқуллаб қарор қабул қилгандан кейин дастгоҳларни зичлаштирилган усулда бошқарувчилар сони яна ҳам ошди. Мана ҳозир Казанцева ва Губинанинг комбинатда 1100 дан ортиқ шогирди бор. Улар ғайрати билан ўтган ойларда қўшимча икки миллион метр газлама тўқиб чиқарилди, 314 тонна калава тайёрланди. Казанцеванинг бир ўзи тўқиб чиқарган газлама эса 1 миллион метрдан ошиб кетди. Ҳозир у 1975 йил ҳисобидан маҳсулот ишлаб чиқараяпти. Беш йиллик давомида пландан ташқари 1 миллион 200 минг метр газлама тўқиб чиқаришга ҳаракат қилаяпти.

Графикдан ўзиб ишлаётганлар ҳозир тўқимачилик комбинатида оз эмас. 250 киши юбилей йили топшириқларини барвақт адо этиб, шу кеча-кундузда 1974 йил ҳисобидан махсулот ишлаб чиқармоқда. 139 та коммунистик меҳнат бригадаси, 12 та коммунистик меҳнат сменаси, 1500 нафар коммунистик меҳнат зарбдори, яна қанчадан-қанча илғор тўқувчилар беш йилликни муддатидан олдин бажариш юзасидан бошланган мусобақа байроғини яна ҳам баланд кўтармоқдалар. Юксалишнинг ойдин йўлида зафар сизга ёр бўлсин.

Ж. НОСИРОВ,
Тошкент шаҳри.

ЧОРВА МАҲСУЛОТЛАРИ МЎЛ-КЎЛЛИГИ УЧУН

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозида пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам ривожлантирилмоқда. Колхоз ҳозиргача 545 ўрнига 590 тонна сут топширди. Чорвадорлар бу миқдорни йил охиригача 800 тоннага етказишмоқчи. Илғор сут соғувчи Тошбуви Жонтўраева чорвадорлар мусобақасида олдинги ўринда бормоқда.

Суратда: Т. Жонтўраева.

Ж. Тўраев фотоси.

ҲАР СИГИРДАН 3200 ЛИТРДАН СУТ

Колхозимиз аъзолари беш йилликни тўрт йилда бажариш юзасидан ташаббус бошлаганларида мен ҳам кўпчилик қатори бу олижаноб ҳаракатга қўшилган эдим. Хўжалигимизда чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини оширишга кейинги йилларда алоҳида эътибор бериб келинмоқда. Мен шуни қувонч билан айта оламанки, фермамизда боқилаётган соғин сигирларнинг ҳаммаси кўп сут берадиган зотдор сигирлар.

Соғин сигирлар зотдор деб уларни яхши боқмай, маҳсулотни кўпайтириб бўлмайди, албатта. Шунинг учун колхоз правленнеси ва партия ташкилоти, фермамиз коллективи ёзда ҳам, қишда ҳам ширали, сервитамин озуқаларни кўплаб тайёрлайдилар ва молларни ана шу озуқалар билан тўйдириб боқамиз.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу қарор биз чорвадорларни ғоятда ғайратлантириб юборди ва бундан кейин янада яхшироқ ишлашимиз йўлларини кўрсатиб берди. Партия ва ҳукуматимизнинг қарорида таъкидлаганидек, совет кишиларини чорвачилик маҳсулотлари билан мўлкўл таъминлаш бугунги кундаги энг муҳим вазифалардан ҳисобланади. Бу вазифани бажариш асосан биз чорвадорларнинг зиммасига тушади. Ана шу масъулиятни тўла ҳис қилган сут соғувчилар, молбоқарлар, бўрдоқичилар зўр ғайрат билан ишлайдилар.

Шу кунгача колхозимиз бўйича ҳар бир сигирдан 2830 литрдан сут соғиб олинди. Йиллик планга нисбатан давлатга 40 тонна кўп сут етказиб берилди. Биз йил охиригача ҳар бир сигирдан 3200 литрдан сут соғиб олиш ва пландан ташқари 100 тонна сут топшириш тўғрисидаги сўзимизнинг устидан албатта чиқамиз.

Мен ўз боқимимдаги сигирлардан ҳозиргача мўлжалдаги 39 ўрнига 42 тонна сут соғиб олдим. Ҳар бир сигирдан соғилган сут 3000 литрдан ошиб кетди. Бу миқдорни йил охиригача 3500 литрга етказиш учун ҳаракат қилаётирман.

Партия ва ҳукуматимизнинг чорвачиликни ривожлантириш тўғрисида чиқарган қарорига жавобан янада яхшироқ ишлайман ва кўпчилик қатори чорвачилик соҳасида катта ютуқларни қўлга киритиш учун курашаман.

Тўхта КАРИМОВА,
Калинин районидаги «Ленин йўли» колхозининг сут соғувчиси, республикада хизмат кўрсатган чорвадор.

ПЕШҚАДАМ ФЕРМА

1-«Далварзин» совхозининг 3-сут товар фермаси ходимлари биргина совхозда эмас, район чорвадорлари ўртасида ҳам илғорликни қўлдан бермай келишяпти. Бу ердаги хоналар озода, кўрсангиз ҳавасингиз келади. Ҳамма ўз иши билан банд. Ҳали қуёш кулиб боқмасданоқ ферма соғувчилари етиб келадилар. Оқ халат кийиб, енг шимариб ишга киришадилар. П. Саидиброҳимова ферманинг пешқадам соғувчиларидан. Унинг қарамоғида 35 бош сигир бор. Бу сигирларнинг ҳар бирини яхши парвариш қилиб, ўн ойда 70 ўрнига 90 тонна сут соғиб олган. Ҳозир у мажбурият ҳисобига сут топширяпти. Унинг бир ойлик иш ҳақи 170—200 сўмга тўғри келаяпти.

Бу фермада Саидиброҳимова сингари пешқадам соғувчилар оз эмас. Галя Ерганина 31 бош сигирдан ўн ойда 57 тонна ўрнига 72,56 тонна, Заде Беккир 33 бош сигирдан 59,9 ўрнига 70 тоннадан зиёд сут соғиб олди. Бозоргул Ҳакимованинг соққан сути 89,5 тоннага етди.

Ферма ходимларининг юбилей йилидаги режалари катта. Улар 252 бош сигирдан 570 тонна сут соғиб олишга аҳд қилишган. Коллектив ўтган ўн ой ичида 482 тонна сут соғиб олиб планни ошириб бажарди. Чорвадорлар, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг чорвачиликни ривожлантириш ҳақидаги қароридан руҳланиб, бор имкониятларини ҳисобга олган ҳолда йил охиригача сут соғишни 600 тоннага етказишга ҳаракат қилмоқдалар. Ферма коллективи сигирларни яқинлашиб келаётган қиш ойларидан соғлом ва семиз олиб чиқишга ҳам алоҳида аҳамият беришган. Ферма бинолари сифатли ремонтдан чиқарилиб қўйилган.

—Фермада сутни кўпайишида молбоқарларнинг, тракторчиларнинг ҳам ҳиссаси катта,— дейди ферма мудири Мирза Матқаюмов,— Деҳқон Холматов, Ерганин Петрович, Саттор Чўтибоев, Длавор Турдиматов, Бахтиёр Абдумаликов каби жонкуяр кишиларимиз бор. Улар техника кучидан унумли фойдаланиб, сигирларга етарли миқдорда ем-хашак тайёрлаб бермоқдалар.

У. ҚУРБОНОВ.

ОҚ ЧАШМА

Оққўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг чорвадорлари зафар қучдилар. Улар она-Ватанга пландаги 125 ўрнига 129 тонна серқаймоқ сут армуғон этиб, давлатга сут топшириш планларини ошириб бажардилар.

Бу муваффақиятда колхоз фермасининг Чиннихол Қўлдошева, Турди Абдусатторова, Кафия Исломқулова, Солиҳа Илёсова, Зуҳра Эргашева каби сут соғувчиларнинг ҳиссаси катта бўлди. Улар ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ҳам ошириб бажардилар.

Колхознинг «оқ чашма» соҳибалари давлатга яна йил охиригача беш тонна сут топширишга аҳд қилишди.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

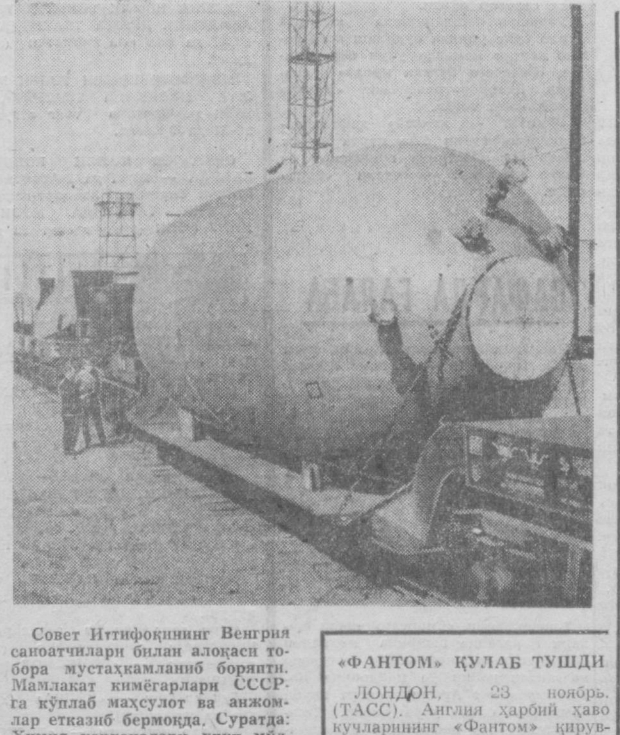

Совет Иттифоқининг Венгрия саноатчилари билан алоқаси тобора мустаҳкамланиб боряпти. Мамлакат кимёгарлари СССРга кўплаб маҳсулот ва анжомлар етказиб бермоқда. Суратда: Химия корхоналари учун мўлжалланган жиҳозларни СССРга жўнатиш пайти.

Л. Ковган фотоси.
ТАСС.

«ФАНТОМ» ҚУЛАБ ТУШДИ

ЛОНДОН, 23 ноябрь. (ТАСС). Англия ҳарбий ҳаво кучларининг «Фантом» қирувчи-бомбардимончи самолёти Пенрит деган жой яқинида (Камберленд) машқ қилиб учиб юрган пайтда ерга қулаб тушди. Экипажнинг ҳар икки аъзоси ҳалок бўлди.

ШОНЛИ САНА

ЭРТАГА—МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН КУН

Аратлар ўлкаси — Монголияда эртага катта байрам. Монгол халқи Республика эълон қилинган куннинг 48 йиллигини кенг нишонлайди. Монголия Халқ Республикасининг меҳнаткашлари бу қутлуғ айёмни байрам қилар эканлар, мамлакатда халқ революцияси ғалаба қозонгандан буён ўтган шонли йўлга назар ташлаб, социалистик қурилиш йилларида эришилган жуда катта муваффақиятларни зўр ифтихор ва ғурур билан қайд этмоқдалар.

1921 йил 11 июлидаги халқ революциясининг ғалабаси мамлакат тарихида янги саҳифа очди. Монгол халқи нокапиталистик тараққиёт йўлини танлаб олди ва социалистик тузумни барпо этиш учун қийин ва оғир курашга бел боғлади.

Ярим аср! Қўҳна тарих учун бу унча катта давр эмас. Бироқ, шу қисқа вақт мобайнида Монголиянинг халқ хўжалиги, маданий қурилиш ва халқаро позицияларини мустаҳкамлаш соҳасида эришган ютуқлари бениҳоя улкан. Инқилобдан илгари ўрта аср тартиботлари ҳукм сурган, кўчманчи феодал Монголия — бугун энг маданийлашган замонавий давлатлардан бири. У иқтисодий қолоқ ўлкадан социализмнинг моддий-техника базасини барпо этаётган, сиёсий алоҳидалик ва яккаликдан халқаро ҳаётда ўз ўрни, мавқеи, ҳуқуқи, овози бўлган, обрў-эътибори тобора ошиб бораётган мамлакатга айланди.

Улуғ Лениннинг илгари қолоқ мамлакатларнинг нокапиталистик тараққиёт йўллари ва истиқболлари тўғрисидаги ҳаётбахш ғоясининг тантанаси Монголия мисолида айниқса кўриниб турипти. Халқнинг жанговар авангарди — Монголия халқ-революцион партиясининг оқиллик билан ўтказиб келаётган тўғри сиёсати ва раҳнамолиги туфайли мамлакат ҳар томонлама гуллаб-яшнаётган давлат бўлиб қолди. МХРда замонавий индустрия негизлари барпо этилди, қардош социалистик мамлакатлар, биринчи навбатда Совет Иттифоқининг дўстона ёрдами билан кўплаб саноат корхоналари қурилдики, улар ҳозирги вақтда миллий экономикани ривожлантиришда бениҳоя муҳим роль ўйнамоқда. Республиканинг саноати бутун ижтимоий маҳсулотнинг 34 процентини етказиб бермоқда. Маҳсулот экспорти ва чакана товар обороти умумий миқдорининг қарийб ярмини саноат маҳсулотлари ташкил этади. Биргина ўтган беш йилликнинг ўзида 90 га яқин корхона ва йирик цех қурилди ёки реконструкция қилинди. Улар орасида Улан-Батордаги гўшт комбинатининг биринчи навбати, Чойбалсандаги гўшт ва Дархондаги озиқ-овқат комбинатлари сингари йирик корхоналар бор. Беш йил мобайнида ялпи саноат маҳсулоти 1,6 баравар кўпайди.

Мамлакатда маданият, халқ маорифи кенг ривож топди. Инқилобдан илгари Монголияда бирорта ҳам мактаб йўқ эди. Эндиликда 12 тадан 49 ёшгача бўлган барча аҳолининг учдан икки қисми 4 синф ва ундан юқори маълумотга эга. Бугунги Монголиянинг ўз Фанлар академияси, театрлари, концерт ташкилотлари, радио ва телевиденниеси, нашриётлари ва яна қанчадан-қанча маданият, фан тармоқлари бор.

1971 йилнинг июнь ойида бўлиб ўтган Монголия Халқ революцион партиясининг XVI съезди мамлакатда социализмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда, Монголияни индустриал-аграр ўлкага айлантириш масаласини ҳал этишда муҳим роль ўйнамоқда. Съезд республика халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантиришнинг беш йиллик плани (1971—1975 йиллар) юзасидан Директиваларни тасдиқлади. Директиваларда мамлакат экономикаси ва маданиятини янги поғонага кўтариш, халқнинг турмуш фаровонлигини тағин ҳам яхшилашнинг реал режалари белгилаб берилган. Янги беш йилликда мамлакат энергетикаси, машинасозлик, енгил ва озиқ-овқат саноатини, чорвачиликни ривожлантиришга, уй-жой, маданий-маиший объектлар қурилишини кенгайтиришга алоҳида эътибор берилади. Маориф, медицина, савдо ва бошқа тармоқлари кенг ривожланади.

Монголия Халқ Республикаси Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган давлатлар билан яқиндан ҳамкорлик қилмоқда, социалистик интеграцияни ривожлантиришда актив иштирок этмоқда, барча тинчликсевар давлатлар билан дўстона алоқаларни мустаҳкамламоқда. Кенгаш аъзолари бўлган давлатлар Монголияга ишлаб чиқариш объектларини қуришда катта ёрдам бермоқдалар, имтиёзли шартлар билан турлиш қарзлар ажратмоқдалар, фанни ривожлантиришда ва илмий-техника тараққиётини жадаллаштиришда салмоқли ёрдам кўрсатмоқдалар. Социалистик интеграциянинг Комплекс программасида Монголия экономикасини ривожлантиришга қаратилган кенг тадбирлар кўзда тутилган.

Монголия халқи ўз тақдирининг эгаси бўлгани, унга халқ-революцион партияси доно бошчилик қилаётгани, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг яқиндан бераётган ҳар томонлама ёрдами туфайли янги ҳаёт қуриш йўлида ана шундай салмоқли ютуқларни қўлга киритмоқда.

Совет кишилари монгол дўстларнинг бу ютуқларини кўриб чексиз қувонмоқдалар ва фахрланмоқдалар, уларга социализм қурилиши йўлида янгидан-янги муваффақиятлар тиламоқдалар.

А. ТОҲИРОВ.

ҲАЙФОН МЕҲНАТ ҚИЛМОҚДА

ХАНОЙ, 23 ноябрь. (ТАСС). Вьетнам меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ле Зуан Ҳайфонда бўлганида, деб хабар беради «Нян Зан» газетаси ана шу шаҳардаги асосий корхоналарни бориб кўрди. Ле Зуан Ҳайфонга қилган сафари вақтида Ҳайфон порти, цемент заводи, электр станциясининг раҳбар ходимлари ва ишчилари билан, шунингдек Ҳайфон ҳаво ҳужимидан мудофаа 512-батареясининг жангчилари билан учрашди. Уруш даврининг қийинчиликларига қарамай, денгиз порти коллективи ўз меҳнатини давом эттириб янги вазифаларни амалга оширишга киришди.

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРИ

ВАШИНГТОН, 23 ноябрь. (ТАСС). Президент Р. Никсон Америка кемаларининг Хитой портларига кириши ва АҚШ граждан самолётларининг бу мамлакатга парвоз қилишига оид баъзи чеклашларни бекор этиш тўғрисида қарор қабул қилди. Хитой Америка денгиз кемалари ва граждан самолётларининг бориши тақиқланган мамлакатлар қаторидан чиқарилди.

ПАХТА БАЙРАМИ — МЕҲНАТ БАЙРАМИ

Бугун деҳқонларнинг ҳам, ишчиларнинг ҳам чеҳрасида табассум. Ҳамманинг қалби олам-олам қувончга тўлиб-тошган. Пахтакорларимиз Ватан олдида берган ўз сўзларининг устидан чиқдилар. Саҳий далалардан йиғиб олинган «оқ олтин» Ватан омборига тўла жамлаб олинди. Мана энди карнай-сурнайлар яна ҳам зўр овоз билан наъра тортиб давраларда ўйин-кулгиларни бошласак бўлаверади.

Анъанага яраша бу йилги меҳнат байрами — пахта байрамига ҳамма жойда зўр тайёргарлик ишлари билан олиб борилмоқда. Районларда бошланган байрам шодиёналари ҳа демай Тошкентга ҳам етиб келади. Калинин районидаги поёнсиз отчопар ипподром илғор пахтакорлар ва соҳибкорларни, чорвадор ва ғаллакорларни кутмоқда. Отчопар бағри бу йил янада кенгайган. Қурилаётган савдо павильонларининг ниҳояси кўринмайди. Кираверишдаги павильон пештоқига 4 миллион 700 минг тонна деб ёзилган рақамлар олис-олислардан ҳам кўзга яққол ташланиб туради. Ўзбек халқи она-Ватанга ана шундай ҳосилни армуғон этиб мана бугун эришилган муваффақиятларни тантана билан нишонлашга, бир-бирларини улкан ғалаба билан муборакбод этишга мана шу поёнсиз майдонга келишадилар. Ўрнатилаётган очиқ саҳналар, атрофи ҳа демай пахтакорлар билан тўлади. Созанда ва хонандалар «оқ олтин» соҳибкорларини ўзларининг санъатлари билан ҳушнуд этиш учун бу ерга келадилар. Савдо, умумий овқатланиш корхоналарининг ходимлари ҳам энг яхши нарсаларни дўстларга — пахтакорларга тақдим этадилар.

Область матлубот жамияти, область шаҳар савдо бошқармаси ва Тошкент шаҳар савдо бошқармалари ходимлари пахта байрами кунлари хизмат кўрсатадиган савдо шохобчаларини олдиндан аниқлаб чиқдилар. Ҳар бир район матлубот жамияти ўз магазинлари билан кўчиб ипподромга келади. Улар пахта байрамига келган колхозчиларга, совхоз ишчиларига маданий савдо қилиш иштиёқида шу кундан бошлаб тайёргарлик кўраётирлар. Уларнинг ёнидан умумий овқатланиш корхоналари жой олади. Мингдан ортиқ қўли ширин, уста ошпазлар пахта байрамига келган кишиларга турли ширин таомлар етказиб беришади.

Биргина пойтахтимиздаги Октябрь район ошхоналар трести ходимлари кучи билан бу ерда 400 ўринли ошхона қурилмоқда. Байрам кунлари турли хил миллий таомлар ва шарқ ширинликлари билан савдо қилувчи тўртта буфет ишлаб туради ва бир неча чойхоналар ташкил этилади. Ленин, Фрунзе, Чилонзор ошхоналар тресги коллективлари ҳам ўзлари қурган умумий овқатланиш корхоналарида халққа хизмат кўрсатадилар. Бундан ташқари байрамга атаб жуда кўп жойда хўрандалар учун кўчма виставкалар ташкил этилади. Виставкаларда пазандалар ярим фабрикат маҳсулотлари билан савдо қилинадиган турли таомларни тайёрлаб беришади. Шу тариқа бирйўла 5000 хўранда овқатланиш имконига эга бўладиган жуда кўп павильонлар барпо этилади.

Пахта байрамига шаҳар савдо бошқармасининг ходимлари ҳам ўзларининг катта улушларини қўшадилар. Савдо бошқармасига қарашли ташкилотнинг ўзидан 24 таси пахтакорлар хизматида бўлади. Уларга қарашли 26 павильон 20 дан ортиқ дўкон, 20 та автолавка, 90 та кўчма лотоклар ташкил этилади. Бу ташкил этилган павильон ва дўконлардан пахтакорлар учун турли совғалар, газмоллар, жун материаллар ва бошқа истаган нарсаларингизни сотиб олишлари мумкин.

Область матлубот жамиятига қарашли ташкилотлар ҳам пахта байрамига келган меҳмонлар хизматини бажаришади. Улар ҳам кўплаб кўчма дўконлар қурмоқдалар.

Пахта байрами кунлари отчопар майдонлари ва очиқ эстрада саҳналарида қизиқ-қизиқ томошалар кўрсатилади. Бўладиган пойга учун республикамизнинг турли жойларидан чавандозлар учун юздан ортиқ отлар келтирилган. Пойгаларда Тошкент от заводининг отлари, отчопарнинг ўзида юздан ортиқ спортга ўргатилган отлар қатнашади. Шу куни аскиялар, хонанда-созандалар давра-давра бўлиб ўз санъатлари билан халқ дилини хушнуд этишади. Турли спорт мусобақалари ўтказилади.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Бўстонлиқдаги Улуғбек номли 11-мактабда ҳарбий ватанпарварлик бурчаги ташкил этилган. «Ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмайди» умумий сарлавҳаси остида ташкил этилган бу бурчакка қўйилган материалларни пионер ва ўқувчилар сабот ва матонат билан тўплашган. Суратда: мактабнинг адабиёт ўқитувчиси Т. Абдумажидов пионерларга Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган ҳамқишлоқлари ҳақида ҳикоя қилиб бермоқда. И. Портнов фотоси.

Кичкинагина оддий амбулаториядан катта бир даволаш-профилактика муассасасига айланган Тошкент тўқимачилик комбинати ҳузуридаги медицина қисмида 140 дан ортиқ малакали врач ҳамда 560 ўрта медицина ходими хизмат қилади. Даволаш муассасаси лабораториялари замонавий медицина анжомлари билан жиҳозланган. Беморлар бу ерда қисқа вақтда дардларига даво топиб, буткул соғайиб чиқишмоқда. Улар моҳир шифокорларга дил сўзларини айтишмоқда. Суратда: отоларингология бўлими мудири, медицина фанлари кандидати Д. И. Шенкер беморни замонавий медицина аппарати билан даволамоқда.

Р. Шамсуддинов фотоси

ЎзТАГ фотохроникаси.

ОДАМЛАР МЕҲРИ

ҲИКОЯ

Шипга тикилганча хаёл суриб ётибман. Ҳароратим ҳали пасайганча йўқ. Қаттиқ шамоллаган эканман. Госпиталга ётқизишганига икки кун бўлди. Кечаси алаҳлаб чиқаётган эмишман. Ҳамшира айтмаса ҳам билардим, кимнинг исмини такрорлаб чиқаётганимни. Фақат унинг ўзигина буни билмайди, ўша хаёлимни ўғирлаган Дилбар. У узоқда, қадрдон шаҳримда. Бу узоқ Россия ўрмонлари ортидаги солдат ноласини эшитармиди? Тошкентда эшитмаган, шу ердан эшитармиди?!

Уни севардим, ҳа, севардим. Лекин неча бор ёзган хатларимга қатра жавоб ёзмаган бўлса ҳам мактабда бирга ўқиган давримиздаги чеҳраси доимо кўз ўнгимда турадн. Аълочи, одобли қиз эди. Намунали қиз! Ўқитувчилар, синфдошларим ҳам шундай дейишарди. Лекин мен учун у яна бошқа маъно касб этарди.

Балки, ҳозирда ҳам институтда намунали студентдир Агар мен ҳам конкурсдан ўтолганимда у билан бирга бўлардимми... Омадим келмай қолди. Мен қурилишга ишга кириб, ғишт терувчи шогирд, сўнг эса бўёқчи бўлдим. Қурилишда нима зарур бўлса, шуни қилдим. Авваллари ҳақиқий тер тўкиш нималигини билмасдим. Устозим Анвар ака ғиштларни усталик билан қўятуриб, баъзан менга беўхшов ҳаракатларимга қараб кулиб:

— Ҳунари йўқ кишининг, мазаси йўқ ишининг, — дерди. Тоза чарчаб ҳолдан тойганимда, у елкамга қоқиб қўярди. — Ҳеч қиси йўқ. Ўрганиб олсанг, ишнинг кўзини биладиган бўласан.

Ҳайрон бўлардим. Ишнинг кўзи ҳам бўладими? Қисқа фурсатда қад кўтараётган биноларга қараб уста гапларининг мағзини тушуна бошладим. Шу уйларда пешонамнинг тери, билагимнинг кучи ётганлигидан илк бор фахрландим. Биринчи маошимни уйга ғурур билан топширганимда эса, энди ойимнинг кўзларидаги қувончдан катта киши бўлиб қолаётганимни сезгандим. Шу маошимдан Дилбар учун гулдаста сотиб олдим. У гулни жуда севардида! Лекин тўппа-тўғри ўзига беришдан уялиб, дугонасидан бериб юбордим. Дилбар гулни олибди-ю, лекин кимданлигини суриштириб ўтирмабди. Менга алам қилди. Ахир унинг жазманлари кўплигини рашк ила сезардим-да!

... Елкамда кимнингдир қўлини сезиб, хаёлим қочди. Рўпарамда ротамиз старшинаси турарди. Сакраб ўрнимдан туришимга оз қолди.

— Ётавер, шоввоз, — деди старшина кроватим ёнидаги табуреткага чўккаларкан. — Баракалла, Равшан. Ҳаммамиз жасоратингдан қойилмиз. Кеча қисмимизга хат келди. Биласанми, кимдан? Мана, ўзинг ўқий қол. Атайлаб олиб келдим. Ҳайронмисан? Айтганча, буни мактаб ўқитувчиси замполитга юборибди.

Бир чизиқ дафтарчага кўз югуртираман. 9-синф ўқувчиси Валентина Кочергинанинг иншо дафтари. Демак унинг оти Валя экан-да. Хаёлимда тезоқар Которсоль дарёси, қулоғимда унда чўкаётган қизнинг фарёди эшитилиб кетди.

— Мама! Ма-а-а!

Юракни ларзага келтирувчи бу фарёдга ҳали ҳам чидай олмайман. Шаҳардан руҳсатнома муддати тугаб қайтаётганимда сувга чўкиб кетаётган бир қизга кўзим тушди. Шарт ечиндиму, ўзимни сувга отдим. Қизнинг дам чўкиб, дам сув юзига қалқиб чиқаётган жингалак сочларини бир амаллаб ушлаб олдим. Шунда унинг даҳшат тўла чеҳрасида қўрқув пардасига бурканган ажал соясини кўргандек бўлдим. Шитоб билан қирғоққа сузганимни, кўз изгирида титраб, уни қандай ўзига келтирганимни эс-эс биламан. Кейин эса ўзимни госпиталда кўрдим.

... Дафтарни варақлайман. Катта ҳарфлар билан ёзилган сарлавҳага кўзим тушди:

«Энг азиз ва қадрдон кишим»
(эркин мавзуда ёзилган иншо)

Бобом фашистлар ўқидан ҳалок бўлган. Курск дугасидаги жанглардан сўнг ундан қора хат олганмиз. Солдат формасида тушган бобомнинг суратларига тикилиб қолганимда онам айтардилар:

— Бобонг сени деб, мени деб жонини фидо этган.

Кейин ойим чуқур уф тортардилар. Юрагим сиқилиб кетарди шунда.

Ўтган якшанба куни дарёда чўкиб кетишимга оз қолди. Мени бобом формасидаги кийим кийган солдат қутқарди.

Ойи, янглишибсиз, бобом бизни ишончли қўлларга топшириб кетибди, — дедим уйда иситмам пасайгач. Ойим эса йиғлаб-йиғлаб сочларимни сийпаларди.

— Балки, мени қутқарган Равшанни деб ҳам бобом ҳалок бўлганми, ойи дея яна сўрайман. Жавоб ўрнига пешонамда ойимнинг иссиқ қўлларини сезаман. Деразадан заррин қуёш нурлари кўзимга тушади...»

Ҳарфлар бир-бирига урилиб кетмоқда. Лекин кўз ўнгимда ўша нотаниш, энди эса ғоят таниш қизнинг қўллари билан ёзилган охирги сўзлар нурдек товланади: «...У мен учун акам каби энг азиз ва энг қадрдон киши».

Биров шундай ҳурматингни кўтарса, жуда ғалати бўларкан. Кўнглим очилиб кетди. Хижолат аралаш старшинага қарадим. Старшина эса худди ҳаммасини тушунгандек сукут сақлаб турарди. Кўзларида эса авваллари мен кўрмаган, кўрсам ҳам пайқамаган меҳр учқунлари порларди.

Старшинадан кейин мени йўқлаб Ботир, Аҳмаджон, Равил, Мурод келишди. Шошиб қолиб, ҳатто уларни ўтиришга таклиф ҳам қилмабман.

— Равшан, довруғинг достон. Жанговар варақага ҳам тушдинг, —деди Ботир мамнун оҳангда.

— Кеча комсомол мажлисида эса,— қўшимча қилди Витя,—сени оталиққа олиш ҳақида қарор қабул қилинди.

— Мен жанговар тайёргарликдан,— кулди Ботир.

— Аҳмаджон жисмоний тайёргарликдан,—деди Равил. — Биз бўлсак махсус тайёргарликдан,— мағрур гапирди Мурод,— айтганча кеча мен радиотелеграфистликнинг 3-классига имтиҳон топширдим. Табрикласанг бўлади.

— Сен қутқарган қиздан ҳам ғойибона салом олиб келдик. Кеча олдимизга келиб, албатта, салом етказишни илтимос қилди. Бу саломи қуруқ бўлмасин деб сенга арзимас бўлса ҳам манавини обкелдик.

Ботир газетага ўроғлиқ ниманидир ёнимга қўйди. Улар менга яна бир бор қўл силташиб хайрлашишди. Улар кетгач, ёнимда ётган бемор Алексей менга жилмайиб боқди:

— Яхши ўртоқларинг бор экан, оғайни.

Баданимда илиқ ҳарорат югуриб кетгандай бўлди. Ўртоқларинг ҳақида шундай гапни эшитганингдан кейин қувонмай бўладими?

Ўрнимдан қўзғалиб, дўстларим келтирган газетани очдим. Унга бир неча дона катта-катта апельсин ўралган эди. Бўлинмадаги ўртоқларим ўзлари учун бериладиган уч сўм саксон тийинлик маошларидан бир қисмини ана шу апельсин олиш учун сарфлашибди. Жануб ўлкасининг муаттар ҳидини олиб келган сап-сариқ апельсиндан бирини беморга узатдим:

— Табаррук совға,— дедим ва томоғимга нимадир тиқилди.

Пешиндан сўнг палатада Ботир яна пайдо бўлди.

— Менга посилка келди. Посилка!— Унинг кўзларида шодлик учқунлари. Чеҳраси гулгун яшнайди.— Биласанми, хат ҳам, расм ҳам келди!

Анор, олма ва беҳилар қўлдан-қўлга ўтди. Ботир меваларни беморларга тарқатиб, менга тегишлисини ёнимга қўйди.

— Сенга ҳам салом дебди. Расмини қара, қандай сурат-а? Ҳаяжонланиб кетдим. Дўстимнинг севгилисидан келган хат ва ундаги номаълум қизнинг суратига ҳавас билан қарардим. Айниқса қизнинг нигоҳи диққатимни тортди. Қора соч, шаҳло кўз, лабларида табассум. Меҳр тўла нигоҳ.

— Қандай бахтлисан, Ботир!— дея олдим фақат.

У кетгандан кейин ҳам унинг севгилисининг кўзлари хаёлимдан кетмади. Шу дақиқада мен уни Дилбар билан таққосладим. Юрагимда мени у билан боғлаб турган қандайдир нозик иплар узилгандек бўлди. Лекин юрагимда бошқа илдизлар томир отди: дўстлар меҳри, одамлар меҳри. Ўзимни чинордек бақувват ҳис этдим.

Ҳамдам СОДИҚОВ.

„СВЕТЛАНА" СОҲИБЛАРИ

Редакцияга хат келди. Магазин директори ҳақида. Шикоят эмас, миннатдорчилик. Бундай хатларни ўқиб, дилинг равшан тортади. Мактубни редакцияга йўллаган киши Улуғ Ватан уруши инвалиди, пенсионер С. А. Лазинский. Мана унинг қалб сўзлари битилган хатдан кўчирма: «Партия ва ҳукуматимиз биз Ватан уруши инвалидларига катта ғамхўрлик қилмоқда. Шахсан мен бундай ғамхўрликни ҳар қадамда, ҳар он ҳис қиляпман. Олийжаноб кишиларимиз кўп. Мен ана шу кишилар қаторига Ғани Яхёевни зўр қониқиш билан қўшаман. У директорлик қилаётган «Светлана» магазинига ўнлаб пенсионер бириктиб қўйилган. Магазин ходимлари бизга намунали хизмат кўрсатишяпти. Зарур бўлиб қолганда, озиқ-овқат маҳсулотларини уйимизга келтириб беришади. Бунда Ғани Яхёевнинг хизматлари катта. Мен пенсионерлар номидан миннатдорчилигимизни газета орқали етказишни истардим».

Хат йўлга чорлади. Магазинга кириб, юксак дид билан безатилган витриналарни кўздан кечираётгандим, сотувчи қизнинг харидорга қилаётган муомаласи диққатимни тортди.

— Раҳмат қизим, умрингдан барака топ.

— Арзимайди амакижон, тез-тез келиб туринг.

Мендан олдин турган аёл «инжиқроқ» эканми, қайси конфет қанақа, қуда чақириққа бўладими-йўқми деб сўрайверди. Сотувчи қизнинг ҳозир жаҳли чиқиб, жеркиб юборади деб турган эдим. Йўқ, аксинча, у самимий табассум билан аёлга конфет танлашга ёрдам берди, унинг кўнглини овлаб, хурсанд қилди.

— Шунча ширинликни нима қиласиз, — дея қизиқди навбатда турган бир йигит.

— Камроқ олмоқчи эдим, лекин шу қизимнинг гапига доим маҳлиё бўлиб, беш сўмлик ўрнига ўн сўмлик мева олиб қўяман. Магазин директорини бир кўрсам, шунақа қизлардан кўпайтиринг, деб тайинлаб қўярдим...

Сотувчи қиз мақтовдан хижолат тортиб, табассумли ёноқлари сал қизаргандек бўлди. Аёлнинг гапидан сўнг ҳамма унга жилмайиб қараётган эди.

— Ҳа, муомала маданияти сотувчининг энг биринчи фазилати, қолаверса, вазифаси бўлиши керак,— дейди магазин мудири Ғани Яхёев.— Ҳозирги кунда бусиз яхши сотувчи бўлиш асло мумкин эмас. Муҳаббат Исломова муомала маданиятини пухта эгаллаган қизларимиздан.

Бу фикрни айтган Ғани аканинг ўзи сотувчиларнинг муомалали бўлишига алоҳида эътибор беради. Бирон йиғилиш ёки мажлис йўқки, унда муомала маданияти, савдо маданияти тилга олинмаган бўлсин. Тўғри-да, агар бирон сотувчи дилингизни оғритса, ёинки сал қўполроқ гапирса иккинчи марта ўша магазинга қадам босмайсиз. Уйингиздан узоқроқ бўлса ҳам, бошқа магазиндан харид қиласиз. Шаҳар жойда эса, ҳар қадамда магазин...

Ғани ака мана шуларни яхши тушунади. Чунки у тажрибали савдо ходими, 22 йилдан буён савдода ишлайди, 14 йилдан бери магазинга мудирлик қилади.

— Ҳар бир магазиннинг ўзини доимий харидорлари бўлади,— дейди у,— ана ўшаларни арзимаган қўполлик билан бездириб юбормаслик керак. Акс ҳолда, аввало магазин ёмон отлиқ бўлади, кейин эса, план бажарилмайди.

Булар шунчаки қуруқ гаплар эмас. Ғ. Яхёев мудирлик қилаётган «Светлана» магазини Куйбишев район пишчеторгига қарашли савдо корхоналари орасида энг илғор, энг намуналиси ҳисобланади. Бирон ой йўқки, бу коллектив планни бажармаган, мукофот пули олмаган бўлсин.

Магазин 1964 йилда ишга тушди. 1965 йилнинг 1-квартали якунлари бўйича илғор коллективга район пишчеторгининг Кўчма Қизил байроғи топширилди. Улар байроқни роса бир йилгача қўлдан беришмади. Шу йили магазин мудири Ғани Яхёев «Совет савдоси аълочиси» нишони билан тақдирланди.

Бу одамнинг ҳар бир савдо ходимига ҳам насиб бўлавермайдиган фазилатларидан бирини илгари ўша магазинда ишлайдиган кишидан эшитгандик:

— Ғани ака бир кунда магазинни бирнеча марта айланиб чиқади, у ширинсуҳан устоз, меҳрибон раҳбардир.

Биз борганимизда Ғани ака кечагина пахтакорлар хизматидан қайтиб, биринчи кун ишлаётган эканлар. Магазин директорининг ўзи бир сотувчи билан шаҳардан борган ҳашарчиларга савдо хизмати кўрсатишди. Улар Гулистон районидаги 8 колхоз ёрдамчиларини бир ой мобайнида озиқ-овқат моллари билан таъминлаб, 36 минг сўмлик савдо қилдилар...

Шуни ҳам таъкидлаш лозим. Район пишчеторги раҳбарлари бирон магазинга мудир керак бўлиб қолса, кўпинча Ғани акага мурожаат қилишади. Чунки Ғани аканинг қўл остида сотувчи бўлиб ишлаб, магазин мудири вазифасига кўтарилганлар ҳозирги кунда ўқувли раҳбар ходим сифатида ўзларини кўрсатишяпти. Суннат Усмонов, Қобил Абдуллаев, Омон Абдуллажоновлар шулар жумласидан. Шогирдлар ҳамон иш юзасидан маслаҳат билан Ғани акага мурожаат қилиб туришади. Устоз уларга ҳамиша йўл-йўриқ кўрсатади, бой тажрибаси билан ўртоқлашади.

Шогирдларнинг, харидорларнинг миннатдорчилиги — Ғани Яхёев хизматларининг муносиб тақдирланишидир.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

РАССОМ ХАНДАСИ

Хоккей ишқибози.

Ўт ўчирувчи: «Тутатиб олай».

— Дадаси нима қиляпсиз?
— Қўнғироқ босишга Эркинжон қийналиб юрмасин деб бўйига мослаяпман.
— ....

А. ҲАКИМОВ, чизган расмлар.

Спорт

ЧЕМПИОНАТ СОВРИНДОРЛАРИ

Футбол бўйича мамлакат XXXIV чемпионати тугади. Стадионларда ишқибозларнинг ҳайқириғи, бахслар футболчиларнинг голлар, очколар учун кураши тамом бўлди. Энди футбол мутахассислари, спортчилар, ишқибозлар мавсумни таҳлил қилишга киришдилар. Энди қўлга киритилган ютуқларнинг сирлари, бой берилган имкониятлар ҳақида мулоҳазалар ўртага ташланади.

Ҳар йилги анъанага кўра мавсум мукофотлари эгаси аниқланди. Бу йилги фахрли совринлар қуйидаги командалар ва футболчиларга тегди:

«Труд» газетасининг энг ҳужумкор футболчи учун таъсис этган совринини бу йил мавсумда 14 та тўп киритган киевлик О. Блохин қўлга киритди.

Г. И. Федотов номли соврин. Бу йилги мамлакат чемпиони «Заря» билан Киевнинг «Динамо» командаси энг кўп — 52 тадан тўп киритишди. Киевликлар рақиблар майдонида кўп тўп киритганлиги туфайли бу мукофотни олишга сазовор бўлдилар.

«Огонёк» журналининг бу йилги совриндори киевлик дарвозабон Е. Рудаков бўлди.

Дублерлар ўртасида энг яхши кўрсаткичга эришган команда учун таъсис этилган СССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетининг махсус мукофотини олтинчи марта Киев динамочилари олишга муяссар бўлдилар.

Украинанинг «Комсомольская знамя» газетасининг чет майдонларда **ҳужумкор ўйин** кўрсатган меҳмонлар учун таъсис этган мукофотига сафарда 16 очко олишга муяссар бўлган Ереваннинг «Арарат» командаси сазовор бўлди.

Учрашув бошланишида ютқазиб туриб сўнг ўйинда бурилиш ясаб ғолиб келган команда учун бериладиган **«Ғалабага бўлган ирода»** совринн Днепропетровскнинг «Днепр» командасига тегди.

«Футбол — хоккей» ҳафталигининг мукофотини беш марта йирик ҳисоб билан ютуққа эришган бу йилги мамлакат чемпиони «Заря» олди.

САФАРДА ҒАЛАБА

Москванинг марказий армия спорт клуби Теҳронда, Львовнинг «Карпати» командаси Кубада учрашув ўтказиб ғалаба қозондилар. ЦСКА Эронда «ВВС» командасини 3:0, львовликлар эса Гаванада ёшлар терма командасини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

ЯНА МАҒЛУБИЯТ

Тошкентнинг «Спартак» хоккейчилари Қарағанда шаҳрида маҳаллий «Строитель»га икки марта ютқазиб келгандан кейин ўз майдонида Новосибирскнинг Армия спорт клуби командаси билан учрашдилар. Тошкентликлар бу сафар ҳам ютқазишди. Ҳисоб 4:5. Кеча командалар ўртасида иккинчи ўйин бўлди.

Редактор ўринбосари
Р. УМАРОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

25 НОЯБРЬ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — **Кўрсатувлар программаси,** 10.00 — **Янгиликлар** (ўзбек ва рус тилларида), 10.10 — **«Лена кўрфазида»** (ҳужжатли фильм, рус тилида), 10.20 — **Телевизион миниатюралар театри.**

11.00 дан — **Москва кўрсатади.**
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

16.45 — **Кўрсатувлар программаси,** 16.50 — Болалар учун **кинотопишмоқ** (ўзбек тилида).

Рус тилида: 17.25 — **«Ахборот»** информацион программаси, 17.40 — **«Замандас»** программаси (қозоқ тилида), 18.20 — **«Ғалати гаров»** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 19.35 — **Оламда нима гап?** 19.55 — **«ПАХТАКОР» билан учрашув.** Спорт кўрсатуви. 20.40 — **«Ахборот»** информацион программаси, 21.00 — Рангли телевидение. **«Ғазал ва мақом кечаси»,** 22.30 — **Ҳинд куйларидан концерт.**

23.20 дан — **Москва кўрсатади.**
ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ
УҚУВ ПРОГРАММАСИ

Ўзбек тилида: 10.00 — Сиртдан ўқиётган студентлар учун. **Олий математика,** 11.00 — **Инглиз тилидан 8-дарс,** 11.30 — 7-синф ўқувчилари учун. **География. «СССРнинг иқлими»,** 12.00 — **Кинофильм,** 12.25 — 7-синф ўқувчилари учун. **География. «СССРнинг иқлими»** (рус тилида), 13.00 — **Чизма геометрия.**

16.45 дан — **Москва кўрсатади.**
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

22.00 — **«Инсон ва қонун»** (рус тилида).

22.30 дан — **Москва кўрсатади.**
УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 дан — **ДУШАНБА КУРСАТАДИ.**

26 НОЯБРЬ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.25 — **Кўрсатувлар программаси.**

Ўзбек тилида: 9.30 — **«Гулхан»** журнали саҳифаларида, 10.00 — **Янгиликлар** (ўзбек ва рус тилларида), 10.10 — Ўқувчилар учун. **«Светофор».**

11.00 дан — **Москва кўрсатади.**
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

16.30 — **Кўрсатувлар программаси.**

Рус тилида: 16.35 — **«Звездочка».** Кинокўрсатув, 17.15 — Кичкинтойлар учун. **«Уйлаб топ»,** 17.45 — Болалар учун **мультфильм,** 18.05 — **«Ахборот»** информацион программаси, 18.20 — **Ун минут музика.**

Ўзбек тилида: 18.30 — **Телевизион миниатюралар театри** (такрорий кўрсатув), 19.10 — **«Ахборот»** информацион программаси, 19.30 — **«Ўзбекистон чорвадори»** программаси, 20.00 **«МАРҲАБО ТАЛАНТЛАР».** СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига бағишланган халқ ижодкорлари **телевизион фестивали. Тошкент область бадиий ҳаваскорларининг чиқиши,** 22.30 — **«Ёшлик»** студияси кўрсатади. **«Оталар сўзи — ақлнинг кўзи»** (ўзбек тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ
УҚУВ ПРОГРАММАСИ

Рус тилида: 9.30 — Ўқитувчилар учун **консультация,** 10.00 — **Немис тилидан 9-машғулот.**

Ўзбек тилида: 10.30 — **Физикадан 17—18 машғулот,** 11.30 — **Француз тилидан 9-машғулот,** 12.00 — **Назарий механикадан 17—18 машғулот.**

Рус тилида: 13.00 — **Ўқув жараёнини илмий ташкил этиш,** 13.00 — **Олий математика,** 14.30 — **«Кино ҳақида суҳбатлашамиз».**

16.30 дан — **Москва кўрсатади.**
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

22.00 — **«Леонид Собитов»** (ҳужжатли фильм, рус тилида), 22.20 — **Врач маслаҳати** (ўзбек тилида).

22.30 дан — **Москва кўрсатади.**
УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — **ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ КУРСАТУВЛАРИ.**

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/XI да **Бой ила хизматчи** (кундузи).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25/XI да **Фарғона тонг отгунча,** 26/XI да **Ҳалима.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 26/XI да **2-Абонемент бўйича биринчи концерт-лекция. ЭСТЕТИК ТАРБИЯДА МУЗИКАНИНГ РОЛИ** (кундуз соат 12 да).

КИНО

Аёллар ва барсельерлар — «ЎЗБЕКИСТОН», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).
Ижорск батальони — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).
Она муҳаббати (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).
Қилич таққан авлиё — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «МОСКВА» (кеч соат 5 ярим ва 9 да).
Кулгили қиз — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).
Қора лола (жуфт соатларда), **Чорбоғдаги саргузаштлар** (тоқ соатларда): — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».
Гул ва тош — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).
19 лар комитети — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64697. Б. 1688. Р—03840